

Bruselj, 14. junij 2021
(OR. en)

9732/21

Medinstitucionalna zadeva:
2020/0360(COD)

ENER 276
TRANS 392
RELEX 547
ECOFIN 595
ENV 423
CODEC 883
IA 116

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	11. junij 2021
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9411/21
Št. dok. Kom.:	14088/21 + ADD 1 - ADD 5
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 347/2013 – splošni pristop (11. junij 2021)

V prilogi vam pošiljamo besedilo splošnega pristopa v zvezi z navedenim predlogom, ki ga je Svet (promet, telekomunikacije in energija) sprejel na 3801. seji 11. junija 2021.

Splošni pristop, ki določa začasno stališče Sveta o tem predlogu, je podlaga za pripravo pogajanj z Evropskim parlamentom.

Spremembe predloga Komisije so v **krepkem** tisku, črtano besedilo pa je nadomeščeno z [].

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa smernice za pravočasen razvoj in interoperabilnost prednostnih koridorjev ter območij vseevropske energetske infrastrukture iz Priloge I (v nadaljnjem besedilu: prednostni koridorji in območja energetske infrastrukture), ki prispevajo k doseganju podnebnih in energetskih ciljev Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050, **ter za zagotavljanje povezav, energetske varnosti, povezovanja trgov in sistemov ter njihove konkurence v vseh državah članicah, [] pa tudi energije po dostopni ceni za gospodinjstva in podjetja.**
2. Ta uredba zlasti:
 - (a) ureja opredelitev projektov skupnega interesa (PCI), ki so potrebni za izvajanje prednostnih koridorjev in območij ter spadajo v kategorije energetske infrastrukture [] iz Priloge II (v nadaljnjem besedilu: kategorije energetske infrastrukture);
 - (b) ureja določitev projektov skupnega interesa (PMI);**
 - (c) omogoča pravočasno izvajanje projektov skupnega interesa (PCI) **in projektov skupnega interesa (PMI)** s poenostavitvijo, tesnejšim usklajevanjem in hitrejšim postopkom izdaje dovoljenja ter večjo **preglednostjo in udeležbo** javnosti;

(d) določa pravila [] za čezmejno razporeditev stroškov in s tveganji povezane pobude v zvezi s projekti skupnega interesa (PCI) **in projekti skupnega interesa (PMI)**;

(e) določa pogoje **in merila** za upravičenost projektov skupnega interesa (PCI) **in projektov skupnega interesa (PMI)** do finančne pomoči Unije;

[] (prejšnja točka e je bila črtana).

Člen 2

Opredelitev pojmov

Poleg opredelitev pojmov iz Direktive 2009/73/ES, Direktive (EU) 2018/2001¹ in Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 715/2009, [] in Uredbe (EU) 2019/943 se v tej uredbi uporabljajo naslednje opredelitve:

- (1) „energetska infrastruktura“ pomeni vse objekte ali pripadajoče naprave, ki spadajo v kategorije energetske infrastrukture, ki se nahaja v Uniji ali povezuje Unijo z eno ali več tretjimi državami;
- (2) „celovita odločba“ pomeni [] odločbo ali niz odločb organa ali organov države članice, razen sodnih odločb, na podlagi katerih se ugotovi, ali je predlagatelju projekta dovoljena gradnja energetske infrastrukture za uresničitev projekta skupnega interesa (PCI) **ali projekta skupnega interesa (PMI)**, tako da lahko začne ali naroči in začne potrebna gradbena dela (status „pripravljeno za gradnjo“) brez poseganja v morebitno odločitev v upravnem pritožbenem postopku;
- (3) „projekt“ pomeni enega ali več vodov, cevovodov, objektov, opreme ali inštalacij, ki spadajo v kategorije energetske infrastrukture;

¹ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

- (4) „projekt skupnega interesa“ (PCI) pomeni projekt [], ki je **nujen** [] za izvajanje prednostnih koridorjev in območij energetske infrastrukture iz Priloge I in ki je del seznama projektov skupnega interesa Unije iz člena 3 **in/ali projektov iz Priloge II, razvitih v prikrajšanih, manj povezanih, obrobni, najbolj oddaljenih ali izoliranih regijah, kot so otoki, ki podpirajo inovativne in druge rešitve, ki vključujejo vsaj dve državi članici in v skladu z merili iz te uredbe znatno pozitivno prispevajo k doseganju energetskih in podnebnih ciljev EU;**
- (5) „projekt skupnega interesa“ (PMI) pomeni projekt, ki ga predlaga vsaj ena država članica v sodelovanju s tretjimi državami **na podlagi pisem podpore s strani vlad neposredno prizadetih držav, v katerih izražajo svojo podporo projektu ali drugemu nezavezujočemu sporazumu [], v okviru kategorij energetske infrastrukture iz Priloge II, in ki znatno prispeva k doseganju splošnih energetskih in podnebnih ciljev Unije iz člena 1(1) in je del seznama projektov Unije iz člena 3 [];**
- (6) „ozko grlo v energetske infrastrukturi“ pomeni omejitev fizičnih tokov v energetskem sistemu zaradi nezadostne prenosne zmogljivosti, kar med drugim vključuje pomanjkanje infrastrukture;
- (7) „predlagatelj projekta“ pomeni eno od naslednjega:
- (a) operaterja prenosnega omrežja (OPS), operaterja distribucijskega omrežja **(ODS)** ali drugega operaterja ali investitorja, ki razvija projekt skupnega interesa (PCI) **ali projekt skupnega interesa (PMI);**
 - (b) če obstaja več OPS, [] **ODS**, drugih operaterjev, investitorjev ali skupin teh oseb, pravno osebo v skladu z veljavnim nacionalnim pravom, ki je bila določena s pogodbo med njimi in lahko sprejema pravne obveznosti ter nosi finančno odgovornost v imenu pogodbenih strank;

- (8) „pametno omrežje električne energije“ pomeni omrežje električne energije, v katerem lahko operater digitalno spremlja **ali** [] **aktivno nadzoruje določena dejanja** [] nanj priključenih uporabnikov, ter informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) za komunikacijo s povezanimi operaterji omrežja, proizvajalci, odjemalci in/ali proizvajalci-odjemalci z namenom trajnostnega, stroškovno učinkovitega in varnega prenosa **ali distribucije** električne energije.
- (9) „pametno plinsko omrežje“ pomeni plinsko omrežje, v katerega se z uporabo inovativnih digitalnih **ali ostalih** rešitev stroškovno učinkovito vključujejo različni viri nizkoogljičnega **in zlasti obnovljivega** plina v skladu s potrebami odjemalcev in zahtevami glede kakovosti plina z namenom zmanjšati ogljični odtis z njim povezane porabe plina, omogočiti večji delež obnovljivih in nizkoogljičnih plinov ter ustvariti povezave z drugimi nosilci energije in sektorji, **vključno s potrebnimi fizičnimi prilagoditvami za vključitev nizkoogljičnih in zlasti obnovljivih plinov**;
- (10) „spreminjanje namena []“ pomeni **fizično nadgradnjo obstoječe infrastrukture za zemeljski plin [] za namensko uporabo čistega vodika []**;
- []
- (11) „**pristojni organi** []“ pomeni organe, ki so na podlagi nacionalnega prava pristojni za izdajo raznih dovoljenj ali odobritev v zvezi z načrtovanjem, zasnovo in gradnjo nepremičnih sredstev, tudi energetske infrastrukture;
- (12) „dela“ pomenijo nakup, dobavo in uporabo sestavnih elementov, sistemov in storitev, tudi programske opreme, načrtovanje, izvajanje gradnje in montaže projekta, tehnično potrditev montaže ter začetek uporabe projekta;

- (13) „študije“ pomenijo dejavnosti, potrebne za pripravo projekta na izvajanje, kot so pripravljalne študije, investicijska in druga dokumentacija, študije v zvezi z ocenjevanjem, preizkusi in vrednotenjem, tudi programske opreme, ter vse druge ukrepe za tehnično podporo, vključno s pripravljalnimi deli, potrebnimi za opredelitev in razvoj projekta ter odločanje o njegovem financiranju, kot so raziskovalne dejavnosti na zadevnih lokacijah ter priprava finančnega svežnja;
- (14) „nacionalni regulativni organ“ pomeni nacionalni regulativni organ, imenovan v skladu s členom 39(1) Direktive 2009/73/ES ali členom 57(1) Direktive (EU) 2019/944;
- (15) „začetek obratovanja“ pomeni vsa dejanja, ki so potrebna za začetek obratovanja projekta po tem, ko je bil ta zgrajen;
- (16) „[] **ustrezni** nacionalni regulativni organi“ pomeni nacionalne regulativne organe v državah članicah [], **ki so gostiteljice projekta ali sodelujejo v čezmejni delitvi stroškov projekta, ki ima pomemben pozitiven učinek;**
- (17) „prilagajanje podnebnim spremembam“ je postopek, ki zagotavlja, da je z oceno ranljivosti zaradi podnebnih sprememb in oceno tveganja, tudi s pomočjo ustreznih ukrepov za prilagoditev, zagotovljena odpornost energetske infrastrukture na morebitne škodljive učinke podnebnih sprememb;
- []
- []
- (18) „konkurenčni projekti“ so projekti, ki v celoti ali delno obravnavajo isto opredeljeno infrastruktarno vrzel ali regionalno infrastruktarno potrebo.

POGLAVJE II

PROJEKTI SKUPNEGA INTERESA (PCI) IN PROJEKTI SKUPNEGA INTERESA (PMI)

Člen 3

Seznam projektov skupnega interesa (PCI) in projektov skupnega interesa (PMI) Unije

1. Ustanovijo se regionalne skupine (v nadaljevanju: skupine) v skladu z oddelkom 1 Priloge III. Članstvo vsake skupine temelji na vsakem prednostnem koridorju in območju ter njenem ustreznem geografskem območju iz Priloge I. Pooblastila za odločanje v skupinah se omejijo na države članice in Komisijo, za katere se za te namene uporablja izraz organ odločanja skupin. **Odločanje v regionalnih skupinah temelji na soglasju.**

[]

2. Vsaka skupina sprejme svoj poslovnik ob upoštevanju določb iz Priloge III.
3. Organ odločanja posamezne skupine sprejme regionalni seznam [] projektov skupnega interesa (PCI) **in projektov skupnega interesa (PMI)**, pripravljen po postopku iz oddelka 2 Priloge III, pri čemer se upošteva prispevek vsakega projekta k izvajanju prednostnih koridorjev in območij energetske infrastrukture ter njihovo izpolnjevanje meril iz člena 4. []

Skupina pri pripravi svojega regionalnega seznama:

- (a) za vsak predlagani projekt skupnega interesa (PCI) pridobi odobritev držav članic, katerih ozemlje projekt zadeva; če se država članica odloči, da ne odobri projekta, mora skupini sporočiti utemeljene razloge za njeno odločitev;

(b) upošteva nasvet Komisije, katerega namen je skupno število projektov skupnega interesa (PCI) **in projektov skupnega interesa (PMI)**, ki jih je še mogoče upravljati.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom **20** te uredbe [], da pripravi seznam Unije **(vključno s predlaganimi projekti skupnega interesa (PCI) in projekti skupnega interesa (PMI))** [] v skladu z drugim odstavkom člena 172 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Komisija pri izvajanju svojih pristojnosti zagotovi, da se seznam Unije pripravi vsaki dve leti na podlagi regionalnih seznamov, ki so jih sprejeli organi odločanja skupine, ustanovljeni s točko (2) oddelka 1 Priloge III po postopku iz odstavka 3 tega člena.

Prvi seznam Unije v skladu s to uredbo se sprejme najpozneje 30. novembra 2023.

5. Komisija **pri sprejemanju regionalnih seznamov predlaganih projektov skupnega interesa (PCI) in projektov skupnega interesa (PMI) svetuje organu odločanja vsake skupine, da []:**

- (a) zagotovi, da so vključeni samo tisti projekti, ki izpolnjujejo merila iz člena 4;
- (b) zagotovi skladnost med regijami, pri čemer upošteva mnenje Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) iz točke (12) oddelka 2 Priloge III;
- (c) upošteva mnenja držav članic v skladu s točko (9) oddelka 2 Priloge III;
- (d) si prizadeva za obvladljivo skupno število projektov skupnega interesa (PCI) na seznamu Unije.

6. Projekti skupnega interesa (PCI), vključeni na seznam Unije v skladu z odstavkom 4 tega člena v kategorijah energetske infrastrukture iz točke (1)(a), (b), (c) in (e) Priloge II, postanejo sestavni del ustreznih regionalnih naložbenih načrtov v skladu s členom 34 Uredbe (EU) št. 2019/943 in [] ustreznih desetletnih razvojnih načrtov omrežja v skladu s členom 51 Direktive (EU) 2019/944 [] ter po potrebi drugih zadevnih nacionalnih infrastrukturnih načrtov. Tem projektom se v okviru vsakega od teh načrtov nameni kar največja pozornost. Ta odstavek se ne uporablja za **konkurenčne projekte, projekte, ki niso dovolj zreli, da bi zagotovili analizo njihovih stroškov in koristi v skladu s točko (1)(c) oddelka 2 Priloge III, ali** za projekte skupnega interesa (PMI).

POGLAVJE II

PROJEKTI SKUPNEGA INTERESA (PCI) IN PROJEKTI SKUPNEGA INTERESA (PMI)

Člen 4

Merila za projekte skupnega interesa (PCI) in projekte skupnega interesa (PMI)

1. Projekti skupnega interesa (PCI) izpolnjujejo naslednja splošna merila:
 - (a) projekt je potreben za vsaj enega od prednostnih koridorjev in območij energetske infrastrukture;
 - (b) možne splošne koristi projekta, ocenjene v skladu z ustreznimi posebnimi merili iz odstavka 3, prevladajo nad njihovimi stroški, tudi na daljši rok;
 - (c) projekt izpolnjuje katero koli od naštetih meril:
 - (i) vključuje vsaj dve državi članici, pri čemer neposredno ali **posredno (prek povezave s tretjo državo)** sega čez mejo dveh ali več držav članic;
 - (ii) se nahaja na ozemlju ene države članice – **na kopnem ali na morju** – in ima pomemben čezmejni učinek, kot je opredeljeno v točki (1) Priloge IV.
 - (iii) **se nahaja na otokih, ki niso dovolj povezani z vseevropskimi energetske omrežji in so majhni povezani ali izdvojeni sistemi v skladu z Direktivo 2019/944, pri čemer s podporo inovativnih in drugih rešitev, ki vključujejo vsaj dve državi članici, znatno prispeva k ciljem razogljičenja otoških energetske sistemov in ciljem razogljičenja Unije ter k trajnostnosti na svojem ozemlju.**

2. Projekti skupnega interesa (PMI) izpolnjujejo naslednja splošna merila:

- (a) projekt znatno prispeva k **podnebnim in energetskim ciljem** [] Unije iz odstavka 1 člena 1 in **ciljem** tretje države ter k trajnostnosti, tudi z vključevanjem energije iz obnovljivih virov v omrežje in prenosom **ter distribucijo** proizvedene energije iz obnovljivih virov v večja središča porabe in mesta za skladiščenje, ter
- (b) možne splošne koristi projekta, ocenjene v skladu z ustreznimi posebnimi merili iz odstavka 3 **na evropski ravni** [], prevladajo nad njihovimi stroški, tudi na daljši rok;
- (c) projekt se nahaja na ozemlju vsaj ene države članice in vsaj ene tretje države in ima pomemben čezmejni učinek, kot je opredeljeno v točki (2) Priloge IV;
- (d) projekt se delno nahaja na ozemlju **države članice** in je v skladu z Direktivo 2009/73/ES in Direktivo (EU) 2019/944, če spada v kategorije infrastrukture iz točk (1) in (3) Priloge II;
- (e) udeležena tretja država oziroma tretje države [] se približujejo **okviru politike**, da bi podprle splošne cilje politike Unije, zlasti za zagotovitev:
 - (i) dobro delujočega notranjega trga energije;
 - (ii) zanesljive oskrbe z energijo na podlagi sodelovanja in solidarnosti;
 - (iii) energetskega sistema, vključno s proizvodnjo, prenosom in distribucijo, [] za doseganje **cilja podnebne nevtralnosti** [] v skladu s Pariškim sporazumom in podnebnih ciljev Unije, zlasti pa preprečuje selitev virov CO₂;

- (f) udeležena tretja država oziroma tretje države podpirajo prednostni status projekta v skladu s členom 7 in se zavežejo, da bodo upoštevale podobno časovnico za pospešeno izvajanje ter druge podporne ukrepe politike in regulativne ukrepe, ki se uporabljajo za projekte skupnega interesa (PCI) v Uniji.

3. Za projekte skupnega interesa (PCI), ki spadajo v posebne kategorije energetske infrastrukture, se uporabijo naslednja posebna merila:

- (a) pri projektih prenosa, **distribucije** in shranjevanja električne energije, ki spadajo v kategorije energetske infrastrukture iz točk (1)(a), (b), (c) in (e) Priloge II, mora projekt znatno prispevati k trajnostnosti z vključitvijo energije iz obnovljivih virov v omrežje in prenosom **ali distribucijo** proizvedene energije iz obnovljivih virov v večja središča porabe in mesta za shranjevanje, izpolnjevati pa mora najmanj eno od naslednjih posebnih meril:
 - (i) povezovanje trgov, tudi z odpravo **energetske** izoliranosti vsaj ene države članice in zmanjševanjem ozkih grl v energetske infrastrukture; konkurenčnost, **interoperabilnost** in prožnost sistema;
 - (ii) zanesljivost oskrbe, tudi preko interoperabilnosti, prožnosti sistema, kibernetske varnosti, ustreznih povezav ter varnega in zanesljivega delovanja sistema;
- (b) pri projektih pametnega omrežja električne energije, ki spadajo v kategorije energetske infrastrukture iz točke (1)(d) Priloge II, mora projekt znatno prispevati k trajnostnosti z vključitvijo energije iz obnovljivih virov v omrežje, izpolnjevati pa mora najmanj dve od naslednjih posebnih meril:
 - (i) zanesljiva oskrba z energijo, tudi z učinkovitostjo in interoperabilnostjo prenosa in distribucije električne energije v vsakodnevem obratovanju omrežja, preprečevanjem prezasedenosti in vključitvijo uporabnikov omrežja;

- (ii) povezovanje trgov, tudi z učinkovitim obratovanjem omrežja in uporabo povezovalnih daljnovodov;
 - (iii) zanesljivost in prožnost omrežja ter prožnost in kakovost oskrbe, tudi z večjim uvajanjem inovacij v izravnavanje, kibernetiko varnost, spremljanje, nadzor sistema in odpravljanje napak;
 - (iv) **omogočanje lažjega pametnega povezovanja energetskega sistema z ustvarjanjem povezav z drugimi nosilci energije in sektorji ter omogočanjem prilagajanja odjema.**
- (c) v primeru projektov za prenos ogljikovega dioksida, ki spadajo v kategorije energetske infrastrukture iz točke (5) Priloge II, projekt pomembno prispeva k vsem naslednjim posebnim merilom:
- (i) preprečevanje emisij ogljikovega dioksida ob ohranjanju zanesljive oskrbe z energijo;
 - (ii) povečanje prilagodljivosti in varnosti pri prenosu ogljikovega dioksida;
 - (iii) učinkovita raba virov s povezovanjem več virov in skladišč ogljikovega dioksida s skupno infrastrukturo ter z zmanjšanjem bremen in tveganj za okolje;
- (d) pri projektih na področju vodika, ki spadajo v kategorije energetske infrastrukture iz točke (3) Priloge II, mora projekt znatno prispevati k trajnostnosti, tudi z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov, povečanjem uporabe **obnovljivega ali nizkoogljičnega** vodika, **s poudarkom na vodiku iz obnovljivih virov []**, in podpiranjem spremenljive proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov z omogočanjem prožnosti in/ali rešitev za shranjevanje. Poleg tega mora projekt znatno prispevati k najmanj enemu od naslednjih posebnih meril:

- (i) povezovanje trgov, tudi s povezovanjem obstoječih ali nastajajočih vodikovih omrežij držav članic ali v obliki kakšnega drugega prispevka k nastajanju omrežja za prenos in shranjevanje vodika za celotno Unijo in zagotavljanjem interoperabilnosti povezanih sistemov;
 - (ii) zanesljivost in prožnost oskrbe, med drugim s pomočjo ustreznih povezav in spodbujanjem varnega ter zanesljivega obratovanja sistema;
 - (iii) konkurenca, tudi z omogočanjem dostopa do različnih virov energije in uporabnikov omrežja na pregledni in nediskriminatorni podlagi;
- (e) pri elektrolizatorjih, ki spadajo v kategorijo iz točke (4) Priloge II, projekt pomembno prispeva k vsem naslednjim posebnim merilom:
- (i) trajnostnost, tudi z zmanjševanjem emisij toplogrednih plinov in povečevanjem uporabe obnovljivega **ali nizkoogljičnega** vodika, **zlasti iz obnovljivih virov**;
 - (ii) zanesljiva oskrba z energijo, tudi kot prispevanje k varnemu, učinkovitemu in zanesljivemu obratovanju sistema ali z rešitvami za shranjevanje in/ali prožnost, kot sta prilagajanje odjema in storitve izravnave;
 - (iii) **omogočanje storitev prožnosti, kot sta prilagajanje odjema in shranjevanje, z omogočanjem lažjega pametnega povezovanja energetskega sistema prek ustvarjanja povezav z drugimi** [] nosilci energije in sektorji;
- (f) pri projektih pametnih omrežij, ki spadajo v kategorijo energetske infrastrukture iz točke (2) Priloge II, mora projekt znatno prispevati k trajnostnosti z [] **zagotavljanjem** vključevanja [] **različnih** nizkoogljičnih **in zlasti obnovljivih** plinov, kot sta biometan ali obnovljivi vodik, v sistem za distribucijo, [] prenos **in shranjevanje** plina [], da bi zmanjšali emisije toplogrednih plinov. Poleg tega mora projekt znatno prispevati k najmanj enemu od naslednjih posebnih meril:

- (i) zanesljivost omrežja in kakovost oskrbe z izboljšanjem učinkovitosti in interoperabilnosti prenosa in distribucije plina v vsakodnevem obratovanju omrežja, med drugim z reševanjem izzivov, ki izhajajo iz vbrizgavanja plinov različnih kakovosti, z uporabo inovativnih tehnologij in kibernetске varnosti;
- (ii) delovanje trga in storitve za stranke;
- (iii) omogočanje lažjega pametnega povezovanja energetskega sistema z ustvarjanjem povezav z drugimi nosilci energije in sektorji ter omogočanjem prilagajanja odjema.

4. Pri projektih, ki spadajo v kategorije energetske infrastrukture iz točk (1) do [] (5) Priloge II, se prispevek k merilom iz odstavka 3 tega člena oceni v skladu s kazalniki iz točk (3) do ([] 8) Priloge IV.
5. Za olajšanje ocenjevanja vseh projektov, ki bi se lahko opredelili kot projekti skupnega interesa (PCI) in ki bi bili lahko vključeni v regionalni seznam, vsaka skupina oceni prispevek posameznega projekta k izvajanju istega prednostnega koridorja ali območja na pregleden in objektivni način. Vsaka skupina določi svojo metodo ocenjevanja na podlagi skupnega prispevka k merilom iz odstavka 3. Ta ocena služi za razvrščanje projektov za notranjo uporabo v skupini. Niti regionalni seznam niti seznam Unije ne smeta vključevati razvrstitve, niti se ne sme razvrstitev uporabljati za kateri koli drugi kasnejši namen, razen za namene, ki so opisani v točki (13[]) oddelka 2 Priloge III.

Pri ocenjevanju projektov vsaka skupina ustrezno upošteva:

- (a) nujnost vsakega predlaganega projekta za uresničevanje energetskih **in podnebnih ciljev** Unije [] ter ciljev glede povezovanja trgov, konkurence, trajnostnosti in zanesljive oskrbe z energijo;
- (b) medsebojno dopolnjevanje z drugimi predlaganimi projekti;
- (c) pri predlaganih projektih, ki se v času, ko so predlagani, štejejo za projekte skupnega interesa (PCI), napredek pri izvajanju projekta in njegovo izpolnjevanje obveznosti glede poročanja in preglednosti.

Pri projektih pametnih omrežij električne energije in pametnih plinskih omrežij, ki spadajo v kategorijo energetske infrastrukture iz točke (1)(d) in točke (2) Priloge II, se izvede razvrščanje za tiste projekte, ki zadevajo isti državni članici, in se ustrezno upoštevajo tudi število uporabnikov, ki jih projekt zadeva, letna poraba energije in delež proizvodnje energije iz virov, ki jih ni mogoče regulirati, na območju teh uporabnikov.

Člen 5

Izvajanje in spremljanje

1. Predlagatelji projekta pripravijo časovni načrt za izvajanje projektov [] **s seznama Unije**, ki vključuje časovni razpored za naslednje:
 - (a) študije o izvedljivosti in zasnovi, tudi glede prilagajanja podnebnim spremembam ter skladnosti z okoljevarstveno zakonodajo in načelom, da se ne škoduje bistveno [];
 - (b) odobritev nacionalnega regulativnega organa ali drugega zadevnega organa;
 - (c) izgradnjo in začetek obratovanja;
 - (d) časovnico izdaje dovoljenja iz člena 10(5)(b).
2. OPS in **ODS** [] ter drugi operaterji sodelujejo za lažji razvoj projektov skupnega interesa (PCI) na svojem območju.
3. Agencija in zadevne skupine spremljajo napredek, dosežen na področju izvajanja projektov skupnega interesa (PCI), in po potrebi izdajajo priporočila za lažje izvajanje tovrstnih projektov. Skupine lahko zaprosijo za dodatne informacije v skladu z odstavki 4, 5 in 6 ter se sestanijo z zadevnimi stranmi in pozovejo Komisijo, naj preveri te informacije na kraju samem.

4. Predlagatelji projektov do 31. decembra vsakega leta po letu, ko je bil projekt skupnega interesa (PCI) uvrščen na seznam Unije v skladu s členom 3, predložijo pristojnemu organu iz člena 8 letno poročilo za vsak projekt, ki spada v kategorije iz točk (1) do [] (5) Priloge II.

V tem poročilu so med drugim podrobni podatki o:

- (a) napredku, doseženem pri razvoju, izgradnji in začetku obratovanja projekta, zlasti glede postopka izdaje dovoljenja in posvetovanja, skladnosti z okoljevarstveno zakonodajo in načelom, da projekt ne škoduje bistveno okolju, ter sprejetih ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam;
- (b) če obstajajo, morebitnih zamudah glede na časovni načrt za izvajanje, razlogih za zamude in morebitnih drugih težavah;
- (c) če obstaja, spremenjenem načrtu za odpravo zamud.

5. **Po letu, ko mora predlagatelj projekta predložiti poročilo iz odstavka 4 tega člena** pristojni organi iz člena 8 [] **vsako leto do konca februarja** Agenciji in zadevni skupini predložijo [] poročilo iz odstavka 4 tega člena, dopolnjeno z informacijami o napredku in, če obstajajo, zamudah pri izvajanju projektov skupnega interesa (PCI) na njihovih ozemljih v zvezi s postopki izdaje dovoljenja in o razlogih za take zamude. Prispevek pristojnih organov k poročilu mora biti jasno označen in napisan tako, da se z njim ne spreminja besedilo, ki so ga predložili predlagatelji projekta.

6. Agencija do 30. aprila v letu, ko bi bilo treba sprejeti nov seznam Unije, skupinam predloži konsolidirano poročilo o projektih skupnega interesa (PCI), ki spadajo v pristojnost nacionalnih regulativnih organov, v katerem oceni napredek in po potrebi poda priporočila za odpravo zamud in nastalih težav. V konsolidiranem poročilu je v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2019/942 ocenjena tudi skladnost izvajanja razvojnih načrtov omrežja na ravni Unije glede na prednostne koridorje energetske infrastrukture in območja.

7. Kadar pride pri začetku obratovanja projekta skupnega interesa (PCI) do zamude glede na načrt za izvajanje, in sicer iz razlogov, ki niso višji razlogi izven nadzora predlagatelja projekta, se uporabijo naslednji ukrepi:
- (a) v kolikor se ukrepi iz člena 51(7)(a), (b) ali (c) Direktive (EU) 2019/944 in člena 22(7)(a), (b) ali (c) Direktive 2009/73/ES uporabljajo v skladu z ustreznimi nacionalnimi zakoni, izvajanje naložbe zagotovijo nacionalni regulativni organi;
 - (b) če se ukrepi nacionalnih regulativnih organov v skladu s točko (a) ne uporabljajo, predlagatelj projekta izbere tretjo stran, ki bo v celoti ali deloma financirala ali zgradila projekt. Predlagatelj projekta to stori, preden zamuda preseže dve leti v primerjavi z datumom začetka obratovanja po časovnem načrtu za izvajanje;
 - (c) če v skladu s točko (b) ni izbrana tretja stran, lahko nacionalni regulativni organ ali država članica v dveh mesecih od poteka obdobja iz točke (b) imenuje tretjo stran, ki bo financirala ali zgradila projekt, predlagatelj projekta pa jo mora sprejeti;
 - (d) kadar zamuda v primerjavi z datumom začetka obratovanja v časovnem načrtu za izvajanje preseže dve leti in dva meseca, lahko Komisija, ob upoštevanju dogovora in s popolnim sodelovanjem zadevnih držav članic, organizira razpis za zbiranje predlogov, odprt za vse tretje strani, ki so zmožne postati predlagatelji projekta, za izgradnjo projekta v dogovorjenem roku;
 - (e) pri uporabi točke (c) ali (d) operater sistema, na ozemlju katerega se nahaja naložba, da na razpolago izvedbenim operaterjem ali investitorjem ali tretji osebi vse informacije, ki so potrebne za izvedbo naložbe, s prenosnim omrežjem **ali, kjer je to ustrezno, z distribucijskim omrežjem** poveže nova sredstva in si na splošno v največji možni meri prizadeva omogočiti izvajanje naložbe ter varno, zanesljivo in učinkovito delovanje in vzdrževanje projekta skupnega interesa (PCI).

8. Projekt skupnega interesa (PCI) se lahko črta s seznama Unije v skladu s postopkom iz člena 3(4), če je vključitev na seznam temeljila na nepravilnih informacijah, ki so bile ključne za odločitev, ali projekt ni v skladu s pravom Unije.
9. Za projekte, ki niso več na seznamu Unije, prenehajo veljati vse pravice in obveznosti v zvezi s statusom projekta skupnega interesa (PCI), ki izhaja iz te uredbe.

[]

10. Ta člen ne vpliva na finančno pomoč Unije, ki je bila kateremu koli projektu skupnega interesa (PCI) dodeljena pred njegovo odstranitvijo s seznama Unije.

Člen 6

Evropski koordinatorji

1. Kadar pride do znatnih težav pri izvedbi projekta skupnega interesa (PCI), Komisija v dogovoru z zadevnimi državami članicami imenuje evropskega koordinatorja za obdobje največ enega leta, ki se lahko dvakrat obnovi.
2. Evropski koordinator:
 - (a) spodbuja projekte, za katere je zadolžen, ter čezmejni dialog med predlagatelji projekta in vsemi zadevnimi deležniki;
 - (b) po potrebi pomaga vsem stranem pri posvetovanju z zadevnimi deležniki in pridobivanju potrebnih dovoljenj za projekte;
 - (c) po potrebi svetuje predlagateljem projekta v zvezi s financiranjem projekta;

- (d) zagotavlja, da zadevne države članice ustrezno podpirajo in strateško usmerjajo pripravo in izvajanje projektov;
 - (e) Komisiji vsako leto, po potrebi pa tudi ob preteku mandata, predloži poročilo o napredku projektov ter o težavah in ovirah, ki bodo verjetno povzročile znatne zamude pri začetku obratovanja projektov. Komisija posreduje poročilo Evropskemu parlamentu in zadevnim skupinam.
- 3. Pri izbiri evropskega koordinatorja se upoštevajo njegove izkušnje v zvezi s posameznimi nalogami, ki so mu predložene v okviru zadevnih projektov.
 - 4. V okviru odločitve o imenovanju evropskega koordinatorja se določi tudi obseg pooblastil, ki zajema podrobno določitev trajanja mandata, posameznih nalog ter ustreznih rokov in metod, ki jih mora koordinator upoštevati. Prizadevanja za koordinacijo so sorazmerna glede na zahtevnost in ocenjene stroške projektov.
 - 5. Zadevne države članice v polni meri sodelujejo z evropskim koordinatorjem pri izvajanju nalog iz odstavkov 2 in 4.

POGLAVJE III

IZDAJA DOVOLJENJA IN SODELOVANJE JAVNOSTI

Člen 7

„Prednostni status“ projektov s seznama Unije []

1. S sprejetjem seznama Unije se ti projekti, ne glede na njihovo lokacijo, traso ali tehnologijo, pri odločanju v postopku izdaje dovoljenja štejejo za potrebne z vidika energetske politike. **Ta odstavek se ne uporablja za konkurenčne projekte ali projekte, ki niso dovolj zreli, da bi zagotovili analizo njihovih stroškov in koristi v skladu s točko (1)(c) oddelka 2 Priloge III.**
2. Da bi zagotovili učinkovito upravno obravnavo prijavnih dokumentacij, povezane s projekti skupnega interesa (PCI), predlagatelji projektov in vsi zadevni organi zagotovijo čim hitrejšo obravnavo te dokumentacije **v skladu z nacionalnim pravom in pravom Unije.**
3. Brez poseganja v obveznosti na podlagi prava Unije, kadar v nacionalnem pravu obstaja status največjega državnega pomena, se projektom skupnega interesa (PCI) podeli tak status in se temu primerno obravnavajo v postopkih izdaje dovoljenja in, če nacionalno pravo omogoča, pri prostorskem načrtovanju, vključno s postopki v zvezi z okoljsko presojo, in sicer tako, kot to določa pravo, ki se uporablja za ustrezno vrsto energetske infrastrukture.
4. Vsi postopki reševanja sporov, pravdni postopki, pritožbe in pravna sredstva v zvezi s projekti skupnega interesa (PCI) pred nacionalnimi sodišči in senati, vključno z mediacijo ali arbitražo, če obstajajo v nacionalnem pravu, se štejejo za nujne, **če in kolikor so ti postopki za nujne zadeve določeni v nacionalnem pravu. []**

5. Države članice ob upoštevanju obstoječih smernic o racionalizaciji postopkov okoljske presoje za projekte skupnega interesa (PCI), ki jih je izdala Komisija, ocenijo, kateri zakonodajni in nezakonodajni ukrepi so potrebni za racionalizacijo postopkov okoljske presoje in zagotovitev njihove dosledne uporabe, o rezultatih pa obvestijo Komisijo.
6. Države članice do [1. septembra 2022] sprejmejo nezakonodajne ukrepe, ki so jih določile v skladu z odstavkom 5.
7. Države članice do [1. januarja 2023] sprejmejo zakonodajne ukrepe, ki so jih določile v skladu z odstavkom 5. Ti ukrepi ne posegajo v obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije.
8. **Če so izpolnjeni vsi pogoji iz navedenih direktiv, se projekti skupnega interesa (PCI) v zvezi z vplivi na okolje iz člena 6(4) Direktive 92/43/EGS in člena 4(7) Direktive 2000/60/ES štejejo za projekte javnega interesa z vidika energetske politike, lahko pa tudi za projekte prevladujočega javnega interesa.**

Če je v skladu z Direktivo 92/43/EGS potrebno mnenje Komisije, Komisija skupaj s pristojnim organom iz člena 9 te uredbe zagotovi, da je odločitev o prevladujočem javnem interesu projekta sprejeta v okviru roka iz člena 10(1) te uredbe. **Ta odstavek se ne uporablja za konkurenčne projekte ali projekte, ki niso dovolj zreli, da bi zagotovili analizo njihovih stroškov in koristi v skladu s točko (1)(c) oddelka 2 Priloge III.**

Člen 8

Organizacija postopka izdaje dovoljenja

1. Vsaka država članica najpozneje do [1. januarja 2022] po potrebi posodobi imenovanje enega samega nacionalnega pristojnega organa, ki je odgovoren za lajšanje in usklajevanje postopka izdaje dovoljenja za projekte skupnega interesa (PCI).
 2. Odgovornost pristojnega organa iz odstavka 1 in/ali naloge v zvezi s tem se lahko prenesejo ali predajo v izvajanje drugemu organu za posamezen projekt skupnega interesa (PCI) ali za posamezno kategorijo teh projektov pod pogojem, da:
 - (a) pristojni organ o prenosu obvesti Komisijo, informacijo o tem pa objavi bodisi pristojni organ bodisi predlagatelj projekta na spletnem mestu iz člena 9(7);
 - (b) je za posamezni projekt skupnega interesa (PCI) odgovoren samo en organ, ki je v procesu izdaje celovite odločbe za posamezni projekt skupnega interesa (PCI) edina kontaktna točka za predlagatelja projekta in koordinira vlaganje vseh zadevnih dokumentov in informacij.
- Pristojni organ lahko obdrži pristojnost za določanje rokov, brez poseganja v roke iz člena 10.
3. Brez poseganja v ustrezne zahteve iz **nacionalnega in** mednarodnega prava ter prava Unije pristojni organ omogoča lažjo izdajo celovite odločbe, **kot je določeno v členu 2(2)**. [] Ta celovita odločba se izda v roku iz člena 10(1) in (2), pri čemer se uporabi ena od naslednjih shem:
 - (a) integrirana shema: celovito odločbo izda pristojni organ in ta odločba je edina pravno zavezujoča odločba, izdana na podlagi predpisanega postopka izdaje dovoljenja. Kadar projekt zadeva druge organe, lahko ti v skladu z nacionalnim pravom v postopku predložijo svoje mnenje, ki ga pristojni organ upošteva;

- (b) koordinirana shema: : celovita odločba vključuje več posameznih pravno zavezujočih odločb, ki jih izda več zadevnih organov, koordinira pa jih pristojni organ. Ta lahko ustanovi delovno skupino, v kateri so zastopani vsi zadevni organi in ki naj bi oblikovala časovnico izdaje dovoljenja v skladu s členom 10(5 [])(b) ter spremljala in koordinirala njeno izvajanje. Pristojni organ se po potrebi v skladu z nacionalnim pravom posvetuje z drugimi zadevnimi organi in brez poseganja v roke, določene v skladu s členom 10, za vsak primer posebej določi razumen rok, v katerem se izdajo posamezne odločbe. Pristojni organ lahko sprejme posamezno odločbo v imenu drugega zadevnega nacionalnega organa, če ta odločbe ne sprejme v roku in če zamude ni mogoče ustrezno upravičiti; ali pa, če tako določa nacionalno pravo in kolikor je to skladno s pravom Unije, lahko pristojni organ šteje, da je drug zadevni nacionalni organ odobril ali zavrnil projekt, če ta organ odločbe ni posredoval v roku. Kadar nacionalno pravo to omogoča, ima pristojni organ pravico, da ne upošteva posamezne odločbe drugega zadevnega nacionalnega organa, če meni, da odločba ni zadostno utemeljena v smislu ustreznih dokazil, ki jih je predložil zadevni nacionalni organ; pri tem pristojni organ zagotovi, da se upoštevajo ustrezne zahteve v skladu z mednarodnim pravom in pravom Unije, pri čemer svojo odločitev ustrezno utemelji;

- (c) sodelovalna shema : celovito odločbo usklajuje pristojni organ. Pristojni organ se po potrebi v skladu z nacionalnim pravom posvetuje z drugimi zadevnimi organi in brez poseganja v roke, določene v skladu s členom 10, za vsak primer posebej določi razumen rok, v katerem se izdajo posamezne odločbe. Poleg tega spremlja, ali vsi zadevni organi spoštujejo roke.

Države članice lahko po potrebi in v skladu z nacionalnim pravom uporabijo alternativno shemo, če navedena shema pripomore k učinkovitejši in pravočasni izdaji celovite odločbe. Države članice Komisiji predložijo ustrezno utemeljitev te izbire.

Pristojnost zadevnih organov se lahko vključi v pristojnost pristojnega nacionalnega organa, imenovanega v skladu s členom 8(1), ali pa do določene mere ohranijo svojo neodvisno pristojnost v skladu z ustrezno shemo izdaje dovoljenj, za katero se je odločila država članica v skladu s tem odstavkom, za lažjo izdajo celovite odločbe in ustrezno sodelovanje s pristojnim nacionalnim organom.

Če zadevni organ meni, da posamezne odločbe ne bo posredoval v določenem roku, o tem nemudoma obvesti pristojni organ in obrazloži zamudo. Pristojni organ nato določi nov rok za izdajo posamezne odločbe, vendar v okviru splošnih rokov iz člena 10.

Glede na različne nacionalne značilnosti v postopkih načrtovanja in izdaje dovoljenja lahko države članice za lajšanje in usklajevanje svojih postopkov izbirajo med tremi shemami iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka in se odločijo za izvajanje najučinkovitejše izmed njih. Kadar država članica izbere sodelovalno shemo, o razlogih za to obvesti Komisijo.

4. Države članice lahko za projekte skupnega interesa (PCI) na kopnem in morju uporabijo različne sheme iz odstavka 3.
5. Kadar morajo biti odločitve o projektu skupnega interesa (PCI) sprejete v dveh ali več državah članicah, zadevni pristojni organi storijo vse, kar je potrebno za učinkovito medsebojno sodelovanje **in komunikacijo** [] , vključno z upoštevanjem korakov iz člena 10(5). Države članice si prizadevajo za vzpostavitev skupnih postopkov, zlasti v zvezi s presojo vplivov na okolje.

[]

Člen 9

Preglednost in sodelovanje javnosti

1. Države članice ali pristojni organ, **po potrebi** v sodelovanju z drugimi zadevnimi organi, do [1. maja 2023] objavijo posodobljen priročnik o postopku izdaje dovoljenja, ki se uporablja za projekte skupnega interesa (PCI) in vključuje vsaj informacije iz točke (1) Priloge VI. Priročnik ni pravno zavezujoč, lahko pa vsebuje ali navaja ustrezne pravne določbe. Pristojni nacionalni organi **se po potrebi lahko** [] pri pripravi priročnika o postopku usklajujejo s sosednjimi državami in iščejo sinergije z njimi.
2. Brez poseganja v okoljsko pravo, zahteve iz Konvencije iz Espooja, Aarhuške konvencije in zadevnega prava Unije vse strani, vključene v postopek izdaje dovoljenja, upoštevajo načela sodelovanja javnosti iz točke (3) Priloge VI.

3. Predlagatelj projekta v okvirnem roku treh mesecev po začetku postopka izdaje dovoljenja v skladu s členom 10(1)(a) po postopku, opisanem v priročniku iz odstavka 1, ter v skladu s smernicami iz Priloge VI pripravi koncept za sodelovanje javnosti in ga predloži pristojnemu organu. Pristojni organ zahteva spremembe ali odobri koncept sodelovanja javnosti najpozneje v treh mesecih od prejema. Pri tem upošteva vse oblike javnega sodelovanja in posvetovanja, ki je potekalo pred postopkom izdaje dovoljenja, pod pogojem, da so bile pri tem izpolnjene zahteve tega člena.

Če namerava predlagatelj projekta znatno spremeniti odobreni koncept, o tem obvesti pristojni organ. V tem primeru lahko pristojni organ zahteva spremembe.

4. Če tega ne nalaga že nacionalno pravo po enakih ali višjih standardih, predlagatelj projekta ali, če tako določa nacionalno pravo, pristojni organ pred predložitvijo zaključene in popolne vloge pri pristojnem organu izvede vsaj eno posvetovanje z javnostjo v skladu s členom 10(1)(a). To javno posvetovanje ne posega v javno posvetovanje, ki ga je treba izvesti po predložitvi vloge za pridobitev soglasja za izvedbo v skladu s členom 6(2) Direktive 2011/92/EU. V okviru posvetovanja z javnostjo se deležniki iz točke 3(a) Priloge VI obvestijo o projektu v zgodnji fazi, kar pomaga pri določanju najprimernejše lokacije ali trase, tudi ob upoštevanju **vseh vplivov v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom []** na projekt ter zadevnih vprašanj, ki jih je treba obravnavati v vlogi. Javno posvetovanje izpolnjuje minimalne zahteve iz točke (5) Priloge VI. **Brez poseganja v postopkovna pravila držav članic in njihova pravila v zvezi s preglednostjo** predlagatelj projekta na svojem spletnem mestu iz odstavka 7 tega člena objavi poročilo, v katerem pojasni, kako so bila upoštevana mnenja, izražena v javnih posvetovanjih, in sicer tako, da prikaže izvedene spremembe kraja, trase in zasnove projekta, ali da obrazloži, zakaj taka mnenja niso bila upoštevana.

Predlagatelj projekta pripravi poročilo, v katerem povzame dejavnosti v zvezi s sodelovanjem javnosti pred oddajo vloge, tudi dejavnosti pred postopkom izdaje dovoljenja.

Predlagatelj projekta poročilo iz prvega in drugega pododstavka predloži pristojnemu organu skupaj z vlogo. Rezultati teh poročil se ustrezno upoštevajo v celoviti odločbi.

5. V primeru čezmejnih projektov, v katerih sodelujeta dve ali več držav članic, se javna posvetovanja iz odstavka 4 v vsaki zadevni državi članici organizirajo najpozneje dva meseca od datuma začetka prvega javnega posvetovanja.
6. Pri projektih, ki bodo verjetno imeli pomembne čezmejne učinke v eni ali več sosednjih državah članicah ter v primeru, kadar veljata člen 7 Direktive 2011/92/EU in Konvencija iz Espooja, se zadevne informacije zagotovijo pristojnim organom zadevnih sosednjih držav članic. Pristojni organi zadevnih sosednjih držav članic lahko, po potrebi v postopku z uradnim obvestilom, izrazijo željo, da bi sami ali drug zadevni organ sodelovali v zadevnih postopkih javnega posvetovanja.
7. Predlagatelj projekta vzpostavi in redno posodablja posebno spletno mesto projekta z ustreznimi informacijami o projektu skupnega interesa (PCI), na katerem je povezava na spletno mesto Komisije in platformo za preglednost iz člena 22 in ki izpolnjuje zahteve iz točke (6) Priloge VI. Poslovno občutljive informacije so zaupne.

Predlagatelji projekta zadevne informacije objavijo tudi v drugih sredstvih obveščanja, ki so javno dostopna.

Trajanje in izvedba postopka izdaje dovoljenja

1. Postopek izdaje dovoljenja se izvede v dveh postopkih:
 - (a) postopek pred oddajo vloge obsega obdobje od začetka postopka izdaje dovoljenja do takrat, ko pristojni organ predloženo vlogo sprejme, in traja predvidoma dve leti.

Države članice lahko, če menijo, da je tako primerno, določijo zgodnejši rok. V tem primeru postopek pred oddajo vloge ne sme biti daljši od roka, ki ga je določila država članica. Države članice se lahko odločijo, da je postopek pred oddajo vloge za manjše projekte neobvezen.

Postopek pred oddajo vloge po potrebi vključuje pripravo okoljskih poročil s strani predlagateljev projekta, vključno z dokumentacijo o prilagajanju podnebnim spremembam.

Za potrebe določitve začetka postopka izdaje dovoljenja predlagatelji projekta v pisni obliki obvestijo pristojne organe zadevnih držav članic o projektu in jim predložijo podrobno predstavitev zasnove projekta. Pristojni organ, tudi v imenu drugih zadevnih organov, najpozneje tri mesece po prejemu obvestila to obvestilo v pisni obliki sprejme ali zavrne, če meni, da projekt še ni zrel za začetek postopka izdaje dovoljenja. V primeru zavrnitve pristojni organ utemelji svojo odločitev, tudi v imenu drugih zadevnih organov. Za datum začetka postopka izdaje dovoljenja šteje datum, ko pristojni organ podpiše potrdilo o prejemu obvestila. Kadar projekt zadeva dve ali več držav članic, za datum začetka postopka izdaje dovoljenja šteje datum, ko zadevni pristojni organ prejme zadnje obvestilo.

Pristojni organi zagotovijo, da se izdaja dovoljenja pospeši v skladu s tem poglavjem za vsako kategorijo projektov skupnega interesa (PCI). V ta namen pristojni organi prilagodijo svoje zahteve za začetek postopka izdaje dovoljenja in sprejem oddane vloge tako, da bodo primerne za projekte [], za katere bo zaradi njihove narave, **obsega ali zato, ker se po nacionalnem pravu okoljska presoja ne zahteva**, [] za doseg statusa „pripravljeno za gradnjo“ morda potrebnih manj dovoljenj in odobritev ter zato zanje morda ne bo potreben postopek pred oddajo vloge **iz člena 9 in odstavka 4 člena 10.** []

- (b) predpisani postopek izdaje dovoljenja obsega obdobje od datuma sprejema predložene vloge do sprejema celovite odločbe in traja največ leto in šest mesecev. Države članice lahko, če menijo, da je tako primerno, določijo zgodnejši rok. **V tem primeru postopek izdaje dovoljenja ne sme biti daljši od roka, ki ga je določila država članica.**

- 2. Pristojni organ zagotovi, da oba postopka iz odstavka 1 skupaj trajata največ tri leta in šest mesecev **ali ne presegata krajšega roka, ki so ga določile države članice.** Kadar pa pristojni organ meni, da eden ali oba postopka izdaje dovoljenja ne bosta končana v rokih iz odstavka 1, lahko pred potekom rokov in za vsak primer posebej odloči, da enega ali oba od navedenih rokov podaljša. **Pristojni organ bi moral načeloma rok za oba postopka skupaj podaljšati za največ devet mesecev** [].

Kadar se rok podaljša[], pristojni organ v najkrajšem možnem času obvesti zadevno skupino in ji predstavi sprejete ali nameravane ukrepe za dokončanje postopka izdaje dovoljenja. Skupina lahko zaprosi, **da** pristojni organ [] redno poroča o tozadevnem napredku.

3. Veljavne študije, ki so bile izvedene, in dovoljenja ali odobritve, ki so bile izdane za določen projekt skupnega interesa (PCI), preden se je zanj začel postopek izdaje dovoljenja v skladu s tem členom, pristojni organi v postopku izdaje dovoljenja upoštevajo in jih ne zahtevajo več, **dokler so veljavni v skladu z nacionalnim pravom.**
4. V državah članicah, kjer določitve trase ali lokacije samo za načrtovani projekt, vključno z načrtovanjem posebnih koridorjev za omrežno infrastrukturo, ni mogoče vključiti v postopek, ki se konča z izdajo celovite odločbe, se ustrezna odločitev sprejme v ločenem šestmesečnem obdobju, ki se začne z datumom, ko predlagatelj projekta vloži zaključeno in popolno dokumentacijo vloge.

V tem primeru se podaljšanje iz **tretjega stavka** odstavka 2 skrajša na šest mesecev, vključno z obdobjem za postopek iz tega odstavka. **Podaljšanje roka iz četrtega in petega stavka odstavka 2 se lahko ustrezno uporabi tudi po izvedbi postopka iz tega odstavka.**

5. Postopek pred oddajo vloge zajema naslednje korake:
 - (a) **najkasneje 12 mesecev po []** obvestilu v skladu s točko (a) odstavka 1 pristojni organ na podlagi kontrolnega seznama iz točke 1(e) Priloge VI v tesnem sodelovanju z drugimi zadevnimi organi in po potrebi na podlagi predloga predlagatelja projekta določi, kaj morajo obsegati poročila in gradivo ter kako podrobne morajo biti informacije, ki jih kot del vloge predloži predlagatelj projekta za pridobitev celovite odločbe;
 - (b) pristojni organ v tesnem sodelovanju s predlagateljem projekta in drugimi zadevnimi organi ter ob upoštevanju rezultatov dejavnosti, izvedenih v skladu s točko (a), izdela podrobno časovnico postopka izdaje dovoljenja v skladu s smernicami iz točke (2) Priloge VI.

[]

(c) pristojni organ ob prejemu osnutka vloge po potrebi v svojem imenu ali v imenu drugih zadevnih organov od predlagatelja projekta zahteva, da predloži manjkajoče informacije v zvezi z zahtevanimi elementi iz točke (a). Pristojni organ sprejme vlogo v pisni obliki **ali prek digitalnih platform** v pregled najpozneje tri mesece po posredovanju manjkajočih informacij. Dodatne informacije se lahko zahtevajo samo, če to narekujejo nove okoliščine.

6. Predlagatelj projekta poskrbi, da je vloga popolna in ustrezna, ter med postopkom pred oddajo vloge čim prej zaprosi za mnenje pristojnega organa o tem. Predlagatelj projekta v celoti sodeluje s pristojnim organom, da se ta lahko drži rokov [].

[]

7. Roki v tem členu ne posegajo v obveznosti iz mednarodnega prava in prava Unije niti v upravne pritožbene postopke in pravna sredstva pred sodišči.

POGLAVJE IV

MEDSEKTORSKO NAČRTOVANJE INFRASTRUKTURE

Člen 11

Analiza stroškov in koristi celotnega energetskega sistema

1. Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: ENTSO za električno energijo) in Evropska mreža sistemskih operaterjev prenosnih omrežij zemeljskega plina (v nadaljnjem besedilu: ENTSO za plin) do [16. novembra 2022] predložita državam članicam, Komisiji in Agenciji svoja **osnutka** metodologij, ki zadevata tudi oblikovanje omrežja in trga, za harmonizirano analizo stroškov in koristi celotnega energetskega sistema na ravni Unije za projekte skupnega interesa (PCI) **in projekte skupnega interesa (PMI)**, ki spadajo v kategorije iz točk (1)(a), [] (c) in (e) ter točke (3) Priloge II. []

Metodologiji se uporabita pri pripravi poznejših desetletnih razvojnih načrtov omrežja za vso Unijo, ki jih oblikujeta ENTSO za električno energijo ali ENTSO za plin v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 715/2009 in členom 30 Uredbe (EU) št. 2019/943. Metodologiji se pripravita v skladu z načeli iz Priloge V in sta skladni s pravili in kazalniki iz Priloge IV, **spremenita pa se po predložitvi modela energetskega trga in omrežja iz odstavka 8.**

ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin pred posredovanjem svojih metodologij izvedeta obsežen postopek posvetovanja, v katerem sodelujejo vsaj organizacije, ki zastopajo vse zadevne deležnike, vključno z organizacijo operaterjev distribucijskih sistemov v Uniji (v nadaljnjem besedilu: organizacija ODS v Uniji), [] in, če je ustrezno, nacionalne regulativne organe in druge nacionalne organe.

2. Agencija v treh mesecih po prejemu metodologij in prispevkov, prejetih v postopku posvetovanja, ter poročila o tem, kako so bili ti prispevki upoštevani, predloži mnenje ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, državam članicam in Komisiji ter ga objavi na spletnem mestu Agencije.
3. **Države članice lahko v treh mesecih po prejemu metodologij ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin ter Komisiji predložijo mnenja. [] Da bi olajšala posvetovanje z državami članicami, lahko Komisija organizira posebne sestanke skupin za razpravo o osnutkih metodologij.**

[]

4. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin najpozneje tri mesece po prejemu **mnenj Agencije in držav članic iz odstavkov 2 in 3 []** prilagodita svoji metodologiji, pri čemer upoštevata mnenja Agencije **in držav članic []**, ter ju predložita Komisiji v **končno** odobritev. [] **Komisija sporoči odločitev v roku treh mesecev od dneva predložitve metodologij ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin.**

[]

5. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin v dveh tednih po odobritvi **Komisije** [] v skladu z odstavkom [] 4 objavita svojo metodologijo na svojih spletnih mestih. **V skladu z omejitvami v okviru nacionalnega prava in ustreznih sporazumov o varovanju zaupnih podatkov objavita ustrezne vhodne podatke ter druge ustrezne podatke o omrežjih, pretoku obremenitve in trgu v dovolj natančni obliki []. Komisija in Agencija zagotovita, da prejete podatke sami ali stran, ki bo zanj na podlagi teh podatkov opravila analitično delo, obravnavata zaupno.**
6. Metodologiji se redno posodabljata [] po postopku iz odstavkov 1 do [] 4. Agencija lahko na lastno pobudo in na ustrezno utemeljeno zahtevo nacionalnih regulativnih organov ali deležnikov ter po uradnem posvetovanju z organizacijami, ki zastopajo vse zadevne deležnike, in Komisijo zahteva takšne posodobitve in izboljšave **ter jih** z ustreznimi utemeljitvami in časovnimi okviri **sporoči Komisiji**. Agencija objavi zahteve nacionalnih regulativnih organov ali deležnikov in vseh zadevnih občutljivih neposlovnih dokumentov, zaradi katerih je Agencija zahtevala posodobitev ali izboljšanje.
7. **Za projekte skupnega interesa (PCI), ki spadajo v kategorije (1b), (1d), (2), (4) in (5) Priloge II, se oblikujejo metodologije za harmonizirano analizo stroškov in koristi celotnega energetskega sistema na ravni Unije. Evropska komisija dodeli odgovornosti za razvoj teh metodologij, ki so združljive z metodologijama, ki sta ju razvila ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin, kar zadeva finančno ovrednotene koristi in stroške. Agencija ob podpori nacionalnih regulativnih organov spodbuja skladnost teh metodologij z metodologijama, ki sta ju oblikovala ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin. Metodologije se razvijejo na pregleden način, vključno z obsežnim posvetovanjem z državami članicami in vsemi ustreznimi deležniki.**

8. Agencija vsaki [] dve leti določi in objavi niz kazalnikov in ustreznih referenčnih vrednosti za primerjavo stroškov naložbe na enoto za primerljive projekte kategorij infrastrukture iz točk (1), (2), in (3) Priloge II. Te referenčne vrednosti lahko ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin uporabita pri analizi stroškov in koristi za naslednje desetletne razvojne načrte omrežja za celotno Unijo. Prvi taki kazalniki se objavijo do [1. novembra 2022], **v kolikor so na voljo podatki za izračun zanesljivih kazalnikov in vrednosti. Za druge kategorije iz Priloge II se kazalniki razvijejo in objavijo do [1. novembra 2024]. Lastniki regulirane infrastrukture, operaterji sistemov in predlagatelji projektov, ki so tretje strani, morajo zahtevane podatke predložiti nacionalnim regulativnim organom in Agenciji.**
9. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin do [31. decembra 2024] Komisiji in Agenciji skupaj predložita usklajeni in medsebojno povezani model električnega trga in omrežja, ki vključuje infrastrukturo za prenos električne energije, plina [] in vodika ter skladiščenje [] in elektrolizatorje, zajema pa prednostne koridorje in območja energetske infrastrukture, določene glede na načela iz Priloge V.
10. Usklajeni in medsebojno povezani model iz odstavka [] 8 zajema vsaj medsebojne povezave zadevnih sektorjev na vseh stopnjah načrtovanja infrastrukture, konkretno scenarije, **tehnologije in prostorsko ločljivost**, opredelitev infrastrukturnih vrzeli, zlasti glede čezmejnih zmogljivosti, in dodeljevanje projektov.
11. Potem ko Komisija usklajeni in medsebojno povezani model iz odstavka [] 8 odobri po postopku iz odstavkov 1 do [] 4, se model vključi v metodologiji iz odstavka 1.
12. **Medsebojno povezani model se vsaka štiri leta od odobritve v skladu z odstavkom 10 posodobi v skladu s postopkom, opisanim v odstavkih 8 do 10.**

Scenariji za desetletne razvojne načrte omrežja

1. Potem ko je Agencija opravila obsežen postopek posvetovanj, v katerem so sodelovale Komisija, **države članice** in vsaj še organizacije, ki predstavljajo vse zadevne deležnike, med njimi ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin in organizacija ODS v Uniji [], do [31. julija 2022] objavi okvirne smernice za skupne scenarije, ki jih razvijeta ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin. Te smernice se po potrebi redno posodablja **in določajo merila za pregledno, nediskriminatorno in zanesljivo pripravo scenarijev ob upoštevanju dobre prakse na področju ocenjevanja infrastrukture**.

Smernice **upoštevajo tudi prednostne naloge v zvezi s povezovanjem energetskih sistemov**, [] načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“ ter zagotavljajo, da sta osnovna scenarija ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin popolnoma v skladu s **podnebnimi in energetskimi cilji Unije do leta 2030 in ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2050** [] ter **upoštevata** najnovejše razpoložljive scenarije Komisije **za njihovo uresničitev, po potrebi pa tudi nacionalne energetske in podnebne načrte**.

2. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin se pri pripravi skupnih scenarijev za desetletne razvojne načrte omrežja za celotno Unijo ravnata po okvirnih smernicah Agencije.
3. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin povabita k sodelovanju v postopku priprave scenarijev organizacije, ki predstavljajo vse zadevne deležnike, tudi organizacijo ODS v Uniji [].
4. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin objavita in predložita osnutek poročila o skupnih scenarijih Agenciji, **državam članicam** in Komisiji, da o njem podajo mnenje.

5. Agencija v treh mesecih po prejemu osnutka poročila o skupnih scenarijih, prispevkov, prejetih v postopku posvetovanja, in poročila o tem, kako so bili ti prispevki upoštevani, poda mnenje **s priporočili za spremembe** ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, **državam članicam** in Komisiji.
6. Komisija ob upoštevanju mnenja Agencije **in držav članic** [] svoje mnenje posreduje ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin. **Usklajevalna skupina za električno energijo in koordinacijska skupina za plin lahko preučita osnutek skupnih scenarijev.**
7. [] ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin prilagodi svoje poročilo o skupnih scenarijih ter ob upoštevanju mnenj Agencije in držav članic predloži **posodobljeno poročilo Komisiji v odobritev.**
8. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin v dveh tednih po odobritvi poročila o skupnih scenarijih s strani Komisije v skladu z odstavkom 7 objavita svoje poročilo o skupnih scenarijih na svojem spletnem mestu. V skladu z nacionalnim pravom in ustreznimi sporazumi o varovanju zaupnih podatkov **ter ob upoštevanju občutljivih informacij** objavita ustrezne vhodne in izhodne podatke v dovolj **jasni in** točni obliki, **da bo lahko tretja stran ponovila rezultate.**

Člen 13

Opredelitev infrastrukturnih vrzeli

1. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin vsaki dve leti objavita [] poročilo o infrastrukturnih vrzelih, pripravljeno v okviru izdelave desetletnih razvojnih načrtov omrežja za celotno Unijo.

ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin pri oceni infrastrukturnih vrzeli **analizo opravita na podlagi vseh scenarijev iz člena 12**, upoštevata načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“ in prednostno obravnavata vse ustrezne [] rešitve, **ki ne zahtevajo nove infrastrukture. Pri obravnavi novih infrastrukturnih rešitev se pri oceni infrastrukturnih vrzeli upoštevajo vsi ustrezni stroški, tudi za okrepitev omrežja.**

Preden ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin[] **objavita** vsak svoje poročilo, opravita obsežen postopek posvetovanja, v katerem sodelujejo vsi ustrezni deležniki, med njimi organizacija ODS v Uniji [] in predstavniki vseh držav članic, ki sodelujejo v prednostnih koridorjih, opredeljenih v Prilogi I.

2. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin predložita svoj osnutek poročila o infrastrukturnih vrzelih Agenciji in Komisiji **ter državam članicam**, ki o njem podajo mnenje.
3. Agencija v treh mesecih po prejemu poročila o infrastrukturnih vrzelih, prispevkov, prejetih v postopku posvetovanja, in poročila o tem, kako so bili ti prispevki upoštevani, poda mnenje ENTSO za električno energijo ali ENTSO za plin in Komisiji **ter državam članicam**.
4. Komisija **z državami članicami** ob upoštevanju mnenja Agencije iz odstavka 3 pripravi mnenje ter ga posreduje ENTSO za električno energijo ali ENTSO za plin.
5. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin pred objavo dokončnega poročila o infrastrukturnih vrzelih prilagodi svoje poročilo o infrastrukturnih vrzelih ob upoštevanju mnenja Agencije ter v skladu z mnenjem Komisije **in držav članic**.

POGLAVJE V

ODOBALNA OMREŽJA ZA VKLJUČITEV ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV

Člen 14

Načrtovanje odobalnih omrežij

1. Države članice se do [31. julija 2022] ob podpori Komisije v svojih posebnih prednostnih koridorjih odobalnega omrežja iz točke (2) Priloge I in ob upoštevanju posebnosti in razvoja v vsaki regiji [] dogovorijo o sodelovanju glede [] proizvodnje energije iz odobalnih obnovljivih virov za uvedbo v vsakem morskem bazenu do leta 2050 z vmesnima stopnjama v letu 2030 in 2040 glede na svoje nacionalne energetske in podnebne načrte ter možnosti vsakega morskega bazena za izkoriščanje odobalnih obnovljivih virov energije. []

Ta **nezavezujoči** pisni dogovor se sklene za vsak morski bazen, povezan z ozemljem **držav članic** []. Komisija bo zagotovila smernice za tozadevno delo v regionalnih skupinah. Ta **nezavezujoči sporazum** ne posega v pravico držav članic, da razvijajo projekte v zvezi s svojim teritorialnim morjem in izključno ekonomsko cono.

2. ENTSO za električno energijo do [31. julija 2023] s sodelovanjem zadevnih OPS, nacionalnih regulativnih organov, **nacionalnih pristojnih organov na ravni držav članic** in Komisije ter v skladu z dogovorom iz odstavka 1 **v desetletne razvojne načrte omrežja vključi integrirano odobalno omrežje in njegove okrepitve, pri čemer upošteva varstvo okolja in druge vrste uporabe morja.** []
3. **Integrirano odobalno omrežje in njegove okrepitve v desetletnem razvojnem načrtu omrežja zagotavljajo usklajen razvoj načrtovanja kopenskega in odobalnega omrežja.**

4. ☐ Če v državi članici ni OPS, se sklicevanja na OPS v tem členu smiselno uporabljajo za ODS.

☐

☐

Člen 15

Čezmejna delitev stroškov odobalnih omrežij za energijo iz obnovljivih virov

1. Komisija skupaj z državami članicami ter zadevnimi OPS in nacionalnimi regulativnimi organi **[do 1. januarja 2024]** pripravi načela za posebno metodologijo analize stroškov in koristi ter delitve stroškov za uvedbo načrta ☐ integriranega odobalnega omrežja iz člena 14(2) ☐ v okviru smernic iz [člena 16(10)], **brez poseganja v uporabo člena 19 Uredbe (EU) 2019/943.** ☐
2. ENTSO za električno energijo ☐ ob sodelovanju ustreznih OPS, nacionalnih regulativnih organov in Komisije **[do 1. januarja 2025]** predstavi rezultate uporabe metodologije analize **stroškov in koristi ter** delitve stroškov v prednostnih koridorjih odobalnega omrežja.
3. ☐ Države članice **[do 1. julija 2024 in nato vsaki dve leti]** ☐ posodobijo svoj pisni dogovor iz člena 14(1) ob upoštevanju skupne opredelitve ☐ proizvodnje energije iz odobalnih obnovljivih virov za uvedbo v vsakem morskem bazenu v letu 2050 z vmesnima stopnjama za leto 2030 in 2040 ☐.
4. ENTSO za električno energijo ☐ **po** posodobitvi pisnih sporazumov iz odstavka 3 za vsak morski bazen posodobi ☐ **naslednji Unijin desetletni razvojni načrt omrežja** ☐ v skladu s členom 14(2) ☐.
5. Če v državi članici ni OPS, se sklicevanja na OPS v tem členu smiselno uporabljajo za ODS.

POGLAVJE VI

REGULATIVNI OKVIR

Člen 16

Omogočanje naložb s čezmejnimi učinki

1. Naložbene stroške za boljšo učinkovitost, ki izključujejo stroške vzdrževanja, povezane s projektom skupnega interesa (PCI), ki spada v kategorije iz točke 1(a), (b), (c) in (e) Priloge II, in projektov skupnega interesa (PCI), ki spadajo v kategorijo iz točke 3 Priloge II, kadar spadajo v pristojnost nacionalnih regulativnih organov **v vsaki zadevni državi članici**, krijejo ustrezni OPS ali predlagatelj projektov infrastrukture za prenos v državah članicah, ki jim projekt zagotavlja neto pozitivni učinek, v obsegu, v katerem jih ne krijejo dajatve za prezasedenost ali druge dajatve, plačajo pa jih uporabniki omrežja prek tarif za dostop do omrežja v teh državah članicah.
2. Določbe tega člena se uporabljajo za projekte skupnega interesa (PCI), ki spadajo v kategorije iz točke 1(a), (b), (c) in (e) Priloge II, kadar vsaj en predlagatelj projekta od ustreznih nacionalnih organov zahteva, da se uporabljajo za stroške projekta. []

Za projekte, ki spadajo v kategorijo iz točke 1(d) ali točke (2) Priloge II, se določbe tega člena lahko uporabljajo, kadar vsaj en predlagatelj projekta od ustreznih nacionalnih organov zahteva, da se uporabljajo.

Če je predlagateljev projekta več, ustrezni nacionalni regulativni organ od vseh predlagateljev nemudoma zahteva, da zahtevek za naložbo predložijo skupaj v skladu z odstavkom 3.

3. Za projekte skupnega interesa (PCI), za katere se uporablja odstavek 1, velja, da predlagatelji projekta redno obveščajo ustrezne nacionalne regulativne organe o napredku v okviru tega projekta ter opredelitvi z njim povezanih stroškov in učinkov, in sicer vsaj enkrat na leto do začetka obratovanja projekta.

Ko je projekt skupnega interesa (PCI) dovolj zrel in se ocenjuje, da bo v naslednjih 36 mesecih pripravljen za začetek faze gradnje, predlagatelji projektov po posvetovanju z OPS iz držav članic, na katere ima znaten neto pozitiven učinek, vložijo zahtevek za naložbo. Ta zahtevek za naložbo vključuje zahtevek za čezmejno razporeditev stroškov vsem ustreznim nacionalnim regulativnim organom, priloži pa se mu:

- (a) aktualna analiza stroškov in koristi za projekt, usklajena z metodologijo, ki je bila pripravljena v skladu s členom 11 in v kateri so upoštevane koristi izven meja držav članic, na ozemlju katerih se projekt nahaja, **ob upoštevanju [] vsaj skupnih scenarijev za razvojne načrte omrežja v skladu s členom 12 []**;
- (b) poslovni načrt z oceno finančne izvedljivosti projekta, vključno z izbrano finančno rešitvijo, in rezultate tržnega preverjanja za projekte skupnega interesa (PCI), ki spadajo v kategorijo iz točke (3) Priloge II;
- (c) utemeljen predlog za čezmejno razporeditev stroškov, če se predlagatelji projekta o tem dogovorijo.

Če projekt predlaga več predlagateljev projekta, predložijo zahtevek za naložbo skupaj.

Nacionalni regulativni organi takoj po prejemu posredujejo Agenciji v vednost kopijo vsakega zahtevka za naložbo.

Nacionalni regulativni organi in Agencija poskrbita za stalno zaupnost poslovno občutljivih informacij.

4. Nacionalni regulativni organi v šestih mesecih od datuma, ko ustrezni nacionalni regulativni organi prejmejo zadnji zahtevek za naložbo, po posvetovanju z zadevnimi predlagatelji projekta sprejmejo skupne usklajene odločitve o razporeditvi naložbenih stroškov **za boljšo učinkovitost**, ki jih pri projektu krije vsak operater sistema, ter njihovi vključitvi v omrežnine **ali o zavrnitvi zahtevka za naložbo ali dela projekta, če se s skupno analizo nacionalnih regulativnih organov ugotovi, da projekt ali del projekta ne zagotavlja znatne neto koristi na ravni EU**. Nacionalni regulativni organi [] **ustrezne** naložbene stroške za boljšo učinkovitost vključijo v omrežnine v skladu z razporeditvijo stroškov naložbe, ki jih pri projektu krije vsak operater sistema. [] Pri razporejanju stroškov nacionalni regulativni organi upoštevajo dejanske ali predvidene:

- (a) dajatve za prezasedenost ali druge dajatve,
- (b) prihodke iz naslova mehanizma za medsebojna nadomestila operaterjev prenosnih sistemov, vzpostavljenega v okviru člena 49 Uredbe (EU) št. 2019/943.

Pri čezmejni razporeditvi stroškov se upoštevajo gospodarski, družbeni in okoljski stroški in koristi projektov v zadevnih državah članicah in potreba po zagotovitvi stabilnega finančnega okvira za razvoj projektov skupnega interesa (PCI) ob čim manjši potrebi po finančni pomoči.

Pri čezmejni razporeditvi stroškov si ustrezni nacionalni regulativni organi v posvetovanju z zadevnimi operaterji prenosnih sistemov prizadevajo za medsebojni dogovor med drugim na podlagi informacij iz odstavkov 3(a) in (b). Pri njihovi oceni **se upoštevajo vsi ustrezni scenariji, pripravljeni v skladu s členom 12, in drugi scenariji za razvojne načrte omrežja [], kar bo omogočilo poglobljeno analizo prispevka projekta skupnega interesa (PCI) k doseganju ciljev energetske politike Unije glede razogljičenja, povezovanja trgov, konkurence, trajnostnosti in zanesljive oskrbe []**.

Če projekt skupnega interesa (PCI) blaži negativne zunanje dejavnike, kot so pretoki v zanki, in se izvaja v državi članici izvora negativnega dejavnika, se blažitev ne šteje za čezmejno korist in zato ni podlaga za razporeditev stroškov OPS države članice, na katere ti negativni dejavniki vplivajo.

5. Nacionalni regulativni organi pri določanju ali sprejemanju omrežnin v skladu s členom 59(1)(a) Direktive (EU) 2019/944 in členom 41(1)(a) Direktive 2009/73/ES ter na podlagi čezmejne razporeditve stroškov iz odstavka 4 tega člena upoštevajo dejanske stroške OPS ali drugega predlagatelja projekta zaradi naložb, če so ti stroški primerljivi s stroški učinkovitega in strukturno primerljivega operaterja.

Nacionalni regulativni organi takoj obvestijo Agencijo o odločitvi o razporeditvi stroškov in ji posredujejo zadevne informacije v zvezi s to odločitvijo. Zlasti v odločitvah o razporeditvi stroškov morajo biti določeni podrobni razlogi za razporeditev stroškov med državami članicami, med drugim:

- (a) ocena ugotovljenih učinkov na vsako zadevno državo članico, tudi tistih v zvezi z omrežninami;
- (b) ocena poslovnega načrta iz odstavka 3(b);
- (c) pozitivni učinki na regionalni ravni ali na ravni Unije, kot so zanesljiva oskrba, prožnost sistema, [] **solidarnost** ali inovacije, ki bi nastale v tem projektu;
- (d) rezultati posvetovanj zadevnih predlagateljev projekta.

Odločitev o razporeditvi stroškov se objavi.

6. Če ustrezni nacionalni regulativni organi ne dosežejo sporazuma o zahtevku za naložbo v šestih mesecih od datuma, ko je zahtevek prejel zadnji ustrezni nacionalni regulativni organ, o tem takoj obvestijo Agencijo.

V tem primeru ali na podlagi **skupne** zahteve [] ustreznih nacionalnih regulativnih organov Agencija najpozneje tri mesece po datumu napotitve nanjo sprejme odločitev o zahtevku za naložbo, vključno s čezmejno razporeditvijo stroškov iz odstavka 3 [].

Preden sprejme tako odločitev, se Agencija posvetuje z ustreznimi nacionalnimi regulativnimi organi in predlagatelji projektov. Trimesečno obdobje iz drugega pododstavka se lahko podaljša za dodatna dva meseca, če Agencija zahteva dodatne informacije. Ta dodatni dvomesečni rok začne teči dan po prejemu vseh informacij.

- (1) Pri oceni Agencije se **upoštevajo vsi ustrezni scenariji, pripravljeni v skladu s členom 12, in drugi scenariji za razvojne načrte omrežja, [] kar bo omogočilo poglobljeno analizo prispevka projekta skupnega interesa (PCI) k doseganju ciljev energetske politike Unije glede razogljichenja, povezovanja trgov, konkurence, trajnostnosti in zanesljive oskrbe []**.

Določitev načina, na katerega se stroški naložbe vključijo v omrežnine v skladu s predpisano čezmejno razporeditvijo stroškov, Agencija prepusti ustreznim nacionalnim organom v času izvajanja odločitve v skladu z nacionalnim pravom.

Odločitev o zahtevku za naložbo vključno s čezmejno razporeditvijo stroškov se objavi. Uporablja se člen 25(3) ter člena 28 in 29 Uredbe (EU) 2019/942.

7. Agencija takoj predloži Komisiji izvod vseh odločitev o razporeditvi stroškov skupaj z zadevnimi informacijami o vsaki odločitvi. Te informacije se lahko predložijo v obliki povzetka. Komisija poskrbi za zaupnost komercialno občutljivih podatkov.

8. Odločitve o razporeditvi stroškov ne vplivajo na pravico OPS do uporabe in pravico nacionalnih regulativnih organov do odobritve cen za dostop do omrežij v skladu s členom 6 Direktive (EU) 2019/944, členom 32 Direktive 2009/73/ES, členoma 18(1) in 18(3) do (6) Uredbe (EU) 2019/943 in členom 13 Uredbe (ES) št. 715/2009.
9. Ta člen se ne uporablja za projekte skupnega interesa (PCI), ki so izvzeti:
- (a) iz členov 32, 33 in 34 ter člena 41(6), (8) in (10) Direktive 2009/73/ES na podlagi člena 36 navedene direktive;
 - (b) iz člena 19(2) in (3) Uredbe (EU) 2019/943 ali člena 6 ter členov 59(7) in 60(1) Direktive (EU) 2019/944 v skladu s členom 63 Uredbe (EU) 2019/943;
 - (c) od pravil za ločevanje ali dostop tretjih strani v skladu s členom 64 Uredbe (EU) 2019/943 in členom 66 Direktive (EU) 2019/944 ali
 - (d) v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 714/2009.
10. **Agencija do [31. decembra 2022] [] sprejme priporočilo, s katerim opredeli primere dobre prakse pri obravnavanju zahtevkov za naložbe v projekte skupnega interesa (PCI). Priporočilo se redno posodablja, kadar je to potrebno in zaradi skladnosti z načeli [] za [] čezmejno delitev stroškov odobalnih omrežij za energijo iz obnovljivih virov iz člena 15(1). [] Agencija pri sprejemanju ali spreminjanju priporočila opravi obsežen postopek posvetovanj, ki vključuje vse zadevne [] deležnike. []**
11. **Projekti skupnega interesa (PMI) se obravnavajo enako kot projekti skupnega interesa (PCI) in so upravičeni do čezmejne razporeditve stroškov.**
12. **Če v državi članici ni OPS, se sklicevanja na OPS v tem členu smiselno uporabljajo za ODS.**

Člen 17

Regulativne spodbude

- 1. Kadar so tveganja predlagatelja projekta v zvezi z načrtovanjem, izgradnjo, delovanjem ali vzdrževanjem projekta skupnega interesa (PCI), ki spada v pristojnost nacionalnih regulativnih organov, večja kot tveganja, ki se običajno pojavijo v zvezi s primerljivim infrastrukturnim projektom, lahko države članice in nacionalni regulativni organi zagotovijo, da se temu projektu dodelijo ustrezne spodbude v skladu s členom 58(f) Direktive (EU) 2019/944, členom 41(8) Direktive 2009/73/ES, členom 18(1) in (3) do (6) Uredbe (EU) 2019/943 ter členom 13 Uredbe (ES) št. 715/2009.**

Prvi pododstavek se ne uporablja, kadar je projekt skupnega interesa (PCI) izvzet:

- (a) iz členov 32, 33 in 34 ter člena 41(6), (8) in (10) Direktive 2009/73/ES na podlagi člena 36 navedene direktive;**
- (b) iz člena 19(2) in (3) Uredbe (EU) 2019/943 ali izvzet iz člena 6 ter členov 59(7) in 60(1) Direktive (EU) 2019/944 v skladu s členom 63 Uredbe (EU) 2019/943;**
- (c) v skladu s členom 36 Direktive 2009/73/ES;**
- (d) v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 714/2009.**

2. Nacionalni regulativni organi pri odločitvi za dodelitev spodbud iz odstavka 1 upoštevajo rezultate analize stroškov in koristi na podlagi metodologije, pripravljene v skladu s členom 11, ter zlasti pozitivne zunanje učinke, ki jih projekt ustvarja na regionalni ravni ali ravni Unije. Nacionalni regulativni organi dodatno preučijo posebna tveganja predlagateljev projekta, sprejete ukrepe za zmanjševanje tveganja in utemeljitev profila tveganja ob upoštevanju neto pozitivnega učinka, ki ga zagotavlja projekt v primerjavi z drugo možnostjo z manjšim tveganjem. Upravičena tveganja vključujejo predvsem tveganja, povezana z novimi tehnologijami prenosa na kopnem in morju, tveganja, povezana z nezadostnim kritjem stroškov, in tveganja pri načrtovanju.
3. Odločitev upošteva posebne značilnosti tveganja in lahko dodeljuje spodbude, med katerimi so naslednji ukrepi:
 - (a) predpisi za predhodno naložbo;
 - (b) predpisi za priznavanje stroškov za boljšo učinkovitost pred začetkom obratovanja projekta;
 - (c) predpisi za zagotavljanje donosa kapitala, vloženega v projekt;
 - (d) kateri koli drug ukrep, ki se zdi potreben in ustrezen.
4. Vsak nacionalni regulativni organ Agenciji do [31. julija 2022] predloži svojo metodologijo in merila, ki se uporabljajo za ocenjevanje naložb v projekte energetske infrastrukture ter večjih tveganj teh projektov, posodobljena glede na najnovejše zakonodajne spremembe, spremembe politike ter tehnološke in tržne spremembe. Taka metodologija in merila izrecno obravnavajo tveganja, do katerih prihaja pri odobalnih omrežjih za energijo iz obnovljivih virov iz točke (1)(e) Priloge II in projektih, ki imajo sicer nizke stroške kapitala, toda visoke stroške delovanja.

- 5. Agencija do [31. decembra 2022] ob ustreznem upoštevanju informacij, prejetih na podlagi odstavka 4 tega člena, omogoči izmenjavo dobrih praks in poda priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2019/942 glede:**
- (a) spodbud iz odstavka 1 na podlagi primerjalne analize najboljše prakse s strani nacionalnih regulativnih organov;**
 - (b) skupne metodologije za vrednotenje večjih tveganj naložb v projekte energetske infrastrukture.**
- 6. Vsak nacionalni regulativni organ objavi do [31. marca 2023] svojo metodologijo in merila, ki se uporabljajo za vrednotenje naložb v projekte energetske infrastrukture, ter večjih tveganj teh projektov.**
- 7. Če ukrepi iz odstavkov 5 in 6 ne zadostujejo za zagotovitev pravočasnega izvajanja projektov skupnega interesa (PCI), lahko Komisija izda smernice glede spodbud iz tega člena.**

POGLAVJE VII

FINANCIRANJE

Člen 18

Upravičenost projektov do finančne pomoči Unije v okviru Uredbe (EU)... [o Instrumentu za povezovanje Evrope, predlagane s COM(2018) 438]

1. Projekti skupnega interesa (PCI), ki spadajo v kategorije iz **člena 25 in** Priloge II, so upravičeni do finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev za študije in finančnih instrumentov.
2. Projekti skupnega interesa (PCI), ki spadajo v kategorije **iz člena 25 in** točke (1)(a), (b), (c) in (e) Priloge II in točke (3) Priloge II, [], so upravičeni tudi do finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev za dela, če izpolnjujejo vsa naslednja merila:
 - (a) analiza stroškov in koristi za projekt v skladu s točko (a) člena 16(3) dokazuje obstoj pomembnih pozitivnih zunanjih dejavnikov, kot so [] zanesljiva oskrba, prožnost sistema [], **solidarnost** ali inovativnost;
 - (b) za projekt je bila sprejeta odločitev o čezmejni razporeditvi stroškov v skladu s členom 16 ali, če gre za projekt skupnega interesa (PCI) iz kategorije iz točke (3) Priloge II in ne spada v pristojnost nacionalnih regulativnih organov, zaradi česar zanj ni bila predložena odločitev o čezmejni razporeditvi stroškov, vendar je namenjen ponudbi čezmejnih storitev, vzpostavitvi tehnoloških inovacij in zagotavljanju varnega delovanja čezmejnega omrežja;

[]

(c) projekt se ne sme financirati na trgu ali v okviru regulativnega okvira glede na poslovni načrt in druge izvedene ocene, zlasti tiste, ki so jih opravili morebitni investitorji, posojilodajalci ali nacionalni regulativni organ. V primeru odločitve za dodelitev spodbud in njene utemeljitve iz člena 17(2), se slednja upošteva pri oceni potrebe projekta po finančni pomoči Unije.

3. Projekti skupnega interesa (PCI), ki se izvajajo v skladu s postopkom iz člena 5(7)(d), so upravičeni do finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev za dela tudi, kadar izpolnjujejo merila iz odstavka 2 tega člena.
4. Projekti skupnega interesa (PCI), ki spadajo v kategorije iz točk (1)(d), (2) in (5) Priloge II, so upravičeni tudi do finančne podpore Unije v obliki nepovratnih sredstev za dela, če lahko zadevni predlagatelji projektov **pri oceni, ki jo izvede ustrezní nacionalni organ ali po potrebi nacionalni regulativni organ**, jasno dokažejo pomembne pozitivne zunanje učinke projektov, kot so [] zanesljiva oskrba, prožnost sistema, [] **solidarnost** ali inovacije, ter podajo jasna dokazila o tem, da projekt glede na analizo stroškov in koristi, poslovni načrt in druge ocene, ki so jih opravili zlasti morebitni investitorji, posojilodajalci ali nacionalni regulativni organ, ne more preživeti na trgu.
5. **Projekti skupnega interesa (PCI) na otoških ozemljih, kadar na podlagi analize stroškov in koristi podpirajo inovativne in druge rešitve, ki vključujejo vsaj dve državi članici, so prav tako upravičeni do finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev za dela, če lahko zadevni predlagatelji projektov v oceni, ki jo je izvedel nacionalni regulativni organ, jasno dokažejo: pomembne pozitivne zunanje učinke projektov, kot so učinkovit prispevek k zanesljivi oskrbi, prožnosti sistema in inovacijam, ter podajo jasna dokazila o tem, da projekt glede na analizo stroškov in koristi, poslovni načrt in druge ocene, zlasti tiste, ki so jih opravili morebitni investitorji ali posojilodajalci, ne more preživeti na trgu.**

6. Projekti skupnega interesa (PMI) se obravnavajo enako kot projekti skupnega interesa (PCI) in so upravičeni do finančne pomoči Unije, **tudi v obliki nepovratnih sredstev za dela, kadar izpolnjujejo merila iz odstavka 2 in projekt prispeva k doseganju energetske in podnebne cilje Unije.**

Člen 19

Smernice glede meril za dodelitev finančne pomoči

Posebna merila iz člena 4(3) in parametri iz člena 4(5) se uporabljajo za določanje meril za finančno pomoč Unije v Uredbi (EU) ... [o Instrumentu za povezovanje Evrope, predlagani s COM(2018) 438]. **Za projekte skupnega interesa (PCI) iz člena 25 se uporabljajo merila glede povezovanja trgov, konkurence, trajnostnosti in zanesljive oskrbe.**

POGLAVJE VIII

KONČNE DOLOČBE

Člen 20

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od [1. januarja 2022]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Pooblastilo iz člena 3 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 3, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.
6. Če delegirani akt, ki ga je Komisija sprejela za določeni seznam Unije, ne more začeti veljati zaradi nasprotovanja, ki sta ga izrazila Evropski parlament ali Svet, Komisija takoj skliče skupine, da ob upoštevanju razlogov za nasprotovanje pripravijo nove regionalne seznane. Komisija bo čim prej sprejela nov delegirani akt, s katerim bo določila seznam projektov skupnega interesa (PCI) in projektov skupnega interesa (PMI) Unije.

[člen 21 je bil zavržen]

Člen 21

Poročanje in ocenjevanje

Komisija najpozneje 31. decembra 2027 objavi poročilo o izvajanju projektov skupnega interesa (PCI) **in projektov skupnega interesa (PMI)** [] ter ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. To poročilo vključuje oceno:

- (a) napredka pri načrtovanju, razvoju, izgradnji in začetku obratovanja projektov skupnega interesa (PCI) **in projektov skupnega interesa (PMI)** [], izbranih v skladu s členom 3, ter po potrebi zamud pri izvajanju in drugih težav, ki se pojavijo;

- (b) sredstev, ki jih je rezervirala in izplačala Unija za projekte skupnega interesa (PCI) **in projekte skupnega interesa (PMI)** [] , v primerjavi s skupno vrednostjo financiranih projektov skupnega interesa (PCI);
- (c) napredka v smislu vključevanja **(tudi odobalnih)** obnovljivih virov energije in zmanjševanja emisij toplogrednih plinov z načrtovanjem, razvojem, izgradnjo in začetkom obratovanja projektov skupnega interesa (PCI) **in projektov skupnega interesa (PMI)** [] , izbranih v skladu s členom 3;

[]

- (d) razvoja ravni medsebojne povezanosti držav članic, ustreznega razvoja cen energije ter števila okvar omrežnega sistema, njihovih vzrokov in povezanih gospodarskih stroškov v zvezi s sektorjem električne energije ter sektorjem **obnovljivih ali nizkoogljičnih plinov, tudi** vodika;
- (e) postopka izdaje dovoljenj in sodelovanja javnosti, zlasti:
 - (i) povprečnega in najdaljšega skupnega trajanja postopka izdaje dovoljenja za projekte skupnega interesa (PCI) **in projekte skupnega interesa (PMI)** [] , vključno s trajanjem posameznih korakov postopka pred oddajo vloge v primerjavi s časovnim razporedom, predvidenim z začetnimi ključnimi mejniki iz člena 10(5);
 - (ii) stopnje nasprotovanja projektom skupnega interesa (PCI) **in projektom skupnega interesa (PMI)** [] , zlasti števila pisnih ugovorov med postopkom javne razprave in števila vloženih pravnih sredstev;
 - (iii) pregleda najboljših in inovativnih praks v zvezi z udeležbo deležnikov [] ;

- (iv) pregleda najboljših in inovativnih praks v zvezi z blaženjem okoljskega vpliva, vključno s prilagajanjem podnebnim spremembam, v postopku izdaje dovoljenja in med izvajanjem projekta;
- (v) učinkovitosti shem, predvidenih v členu 8(3), v zvezi z izpolnjevanjem rokov iz člena 10;
- (g) regulativne obravnave, zlasti:
 - (i) števila projektov skupnega interesa (PCI), za katere je bila sprejeta odločitev o čezmejni razporeditvi stroškov v skladu s členom 16;
 - (ii) števila in vrste projektov skupnega interesa (PCI), ki so prejeli posebne spodbude v skladu s členom 17;
- (h) učinkovitosti te uredbe pri prispevanju k doseganju energetske in podnebne ciljeve za leto 2030 in [] k doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2050.

Člen 22

Informiranje in obveščanje javnosti

Komisija vzpostavi in vzdržuje platformo za preglednost, do katere lahko javnost brez težav dostopa na internetu. Platforma se redno posodablja z informacijami iz poročil iz člena 5(1) in spletnega mesta iz člena 9(7). Platforma vsebuje naslednje informacije:

- (a) splošne posodobljene informacije, vključno z geografskimi informacijami, za vsak projekt skupnega interesa (PCI);
- (b) načrt za izvajanje iz člena 5(1) za vsak projekt skupnega interesa (PCI) **in projekt skupnega interesa (PMI)** [], predstavljen tako, da je mogoče kadar koli oceniti napredek pri izvajanju;

- (c) glavne pričakovane koristi in stroške projektov razen poslovno občutljivih informacij;
- (d) seznam Unije;
- (e) sredstva, ki jih je Unija dodelila in izplačala za vsak projekt skupnega interesa (PCI);
- (f) **povezave do nacionalnega priročnika o postopkih iz člena 9;**
- (g) **obstoječe študije v zvezi z morskim bazenom in načrte za vsak prednostni koridor odobalnega omrežja, ne da bi vplivali na pravice intelektualne lastnine.**

Člen 23

Prehodne določbe

Ta uredba ne vpliva na dodelitev, nadaljevanje ali spremembo finančne pomoči, ki jo je Komisija dodelila v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta². **Določbe iz poglavja III se ne uporabljajo za projekte skupnega interesa (PCI) v postopku izdaje dovoljenja, za katere je predlagatelj projekta predložil vlogo pred 16. novembrom 2013.**

Člen 24

Prehodno obdobje

1. **Vodiku namenjena sredstva, predelana iz sredstev za zemeljski plin, ki spadajo v kategorijo energetske infrastrukture iz točke (3) Priloge II se lahko v prehodnem obdobju uporabljajo za prenos ali shranjevanje vnaprej določene mešanice vodika z zemeljskim plinom ali biometanom.**

² Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

2. Predlagatelji projektov v prehodnem obdobju tesno sodelujejo pri zasnovi in izvajanju projektov, da bi zagotovili interoperabilnost sosednjih omrežij.
3. Prehodno obdobje se izteče 31. decembra 2029, vsakršna upravičenost do finančne podpore Unije v skladu s členom 18 pa se izteče 31. decembra 2027. Predlagatelj projekta prikaže, kako sredstva iz odstavka 1 do izteka prehodnega obdobja ne bodo več sredstva za zemeljski plin, temveč bodo vodiku namenjena sredstva, kot je določeno v točki (3) Priloge II, pa tudi povečano uporabo vodika med prehodnim obdobjem. Ta prikaz vključuje oceno ponudbe in povpraševanja obnovljivega ali nizkoogljičnega vodika, ter izračun zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki bi jih projekt omogočil.
4. Skupine in Komisija pri ocenjevanju predlaganih projektov v okviru tega člena zagotovijo, da so oblikovani tako, da se do konca prehodnega obdobja vzpostavijo vodiku namenjena sredstva in ne povzroči podaljšanje življenjske dobe zemeljskega plina ter se zagotovi interoperabilnost sosednjih čezmejnih omrežij.

Člen 25

Odstopanje

1. Z odstopanjem od člena 3, člena 4(1)(a), 4(1)(b), 4(5) in člena 16(3)(a) ter PRILOG I, II, III v primeru Cipra in Malte, ki še vedno nista povezana z vseevropskim plinskim omrežjem, projekti v razvoju ali načrtovanju, ki jim je bil odobren status projekta skupnega interesa (PCI) v skladu z Uredbo (EU) št. 347/2013 in so potrebni za zagotovitev stalne povezave Cipra in Malte z vseevropskim plinskim omrežjem, ohranijo svoj status projekta skupnega interesa (PCI) v okviru te uredbe z vsemi ustreznimi pravicami in obveznostmi. Ti projekti bodo v prihodnosti zagotovili dostop do novih energetske trgov, vključno z vodikom.

2. To odstopanje se uporablja, dokler ni vsaka država članica neposredno povezana z vseevropskim plinskim omrežjem.

Člen 26

Sprememba Uredbe (ES) št. 715/2009

V členu 8(10) Uredbe (ES) št. 715/2009 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„ENTSO za plin vsaki dve leti sprejme in objavi razvojni načrt omrežja za Unijo iz točke (b) odstavka 3. Razvojni načrt omrežja za Unijo vključuje modeliranje integriranega omrežja, vključno z vodikovimi omrežji, scenarije razvoja, napoved glede zadostnosti evropske ponudbe ter oceno prožnosti sistema.“.

Člen 27

Sprememba Direktive 2009/73/ES

V členu 41(1) Direktive 2009/73/ES se doda točka (v):

„(v) izpolnjevati obveznosti iz člena 3, člena 5(7), členov 14, 15 in 16 ter člena 17 [uredbe o TEN-E, predlagane s COM(2020) 824].“.

Člen 28

Sprememba Direktive (EU) 2019/944

V členu 59(1) Direktive (EU) 2019/944 se doda točka (zz):

„(zz) izpolnjevati obveznosti iz člena 3, člena 5(7), členov 14, 15 in 16 ter člena **17** [uredbe o TEN-E, predlagane s COM(2020) 824].“.

Člen 29

Sprememba Uredbe (EU) 2019/943

Prvi stavek člena 48 Uredbe (EU) št. 2019/943 se nadomesti z naslednjim:

„Razvojni načrt omrežja za celotno Unijo iz točke (b) člena 30(1) vključuje modeliranje integriranega omrežja, vključno z razvojem scenarijev in oceno odpornosti sistema. **Ustrezni vhodni parametri za modeliranje, kot so predpostavke o cenah goriva in ogljika, ali namestitvev sistemov energije iz obnovljivih virov** so v celoti usklajeni z evropsko oceno zadostnosti virov, pripravljeno v skladu s členom 23.“.

Člen 30

Sprememba Uredbe (EU) 2019/942

Točki (c) in (d) člena 11 Uredbe (EU) št. 2019/942 se nadomestita z naslednjim:

„(c) izpolnjuje obveznosti iz člena 5, členov 11(2), 11(8), 11(9), 11(10), členov 12, 13 in **17** ter točke (12) **oddelka 2** Priloge III [uredbe o TEN-E, predlagane s COM(2020) 824];

- (d) odloča o odobravanju manjših sprememb metodologij analize stroškov in koristi v skladu s členom 11(6) in o zahtevkih za naložbe vključno s čezmejno razporeditvijo stroškov v skladu s členom 16(6) [uredbe o TEN-E, predlagane s COM(2020) 824].“.

Člen 31

Razveljavitev

Uredba (EU) št. 347/2013 se razveljavi s [1. januarjem 2022]. Iz te uredbe ne izhajajo nobene pravice za projekte iz prilog k Uredbi (EU) št. 347/2013.

Člen 32

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od [1. januarja 2022].

PRILOGA I

PREDNOSTNI KORIDORJI IN OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

1. PREDNOSTNI KORIDORJI NA PODROČJU ELEKTRIČNE ENERGIJE

- (1) Elektroenergetske povezave med severom in jugom v zahodni Evropi („PSJ zahod – elektrika“): povezovalni daljnovodi med državami članicami v regiji in s sredozemskim območjem, vključno z Iberskim polotokom, in sicer za integracijo električne energije iz obnovljivih virov energije [] , krepitev notranjih omrežnih infrastruktur, da bi se spodbudilo povezovanje trgov v regiji, **in prekinitev osamitve Irske.**

Zadevne države članice: Avstrija, Belgija, **Danska**, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Malta, Nemčija, Nizozemska, Portugalska in Španija.

- (2) Elektroenergetske povezave med severom in jugom v vzhodni srednji in jugovzhodni Evropi („PSJ vzhod – elektrika“): povezovalni in notranji daljnovodi v smereh sever–jug in vzhod–zahod za dokončno vzpostavitev notranjega trga, [] integracijo proizvodnje iz obnovljivih virov energije **in prekinitev osamitve Cipra.**

Zadevne države članice: Avstrija, Bolgarija, Ciper, Češka republika, Grčija, Hrvaška, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

- (3) Načrt medsebojnega povezovanja na baltskem energetske trgu na področju električne energije („NMPBET – elektrika“): povezovalni daljnovodi med državami članicami in notranji daljnovodi v baltski regiji za spodbujanje povezovanja trgov ob hkratni integraciji naraščajočih deležev energije iz obnovljivih virov v regiji.

Zadevne države članice: Danska, Estonija, Finska, Latvija, Litva, Nemčija, Poljska in Švedska.

2. PREDNOSTNI KORIDORJI ODOBALNEGA OMREŽJA

- (4) Odobalno omrežje v severnih morjih („OOSM“): razvoj integriranega odobalnega elektroenergetskega omrežja in pripadajoči povezovalni daljnovodi v Severnem morju, Irskem morju, **Keltskem morju**, Rokavskem prelivu in sosednjih vodah za prenos električne energije iz obnovljivih virov energije na morju v središča porabe in shranjevanja ter za povečanje čezmejne izmenjave električne energije.

Zadevne države članice: Belgija, Danska, Francija, Irska, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska in Švedska.

- (5) Načrt medsebojnega povezovanja na baltskem energetske trgu na področju odobalnega omrežja („NMPBET – odobalno“): razvoj integriranega odobalnega elektroenergetskega omrežja in pripadajoči povezovalni daljnovodi v Baltskem morju in sosednjih vodah za prenos električne energije iz obnovljivih virov energije na morju v središča porabe in shranjevanja ter za povečanje čezmejne izmenjave električne energije.

Zadevne države članice: Danska, Estonija, Finska, Latvija, Litva, Nemčija, Poljska in Švedska.

- (6) Južno in **zahodno** [] odobalno omrežje: razvoj integriranega odobalnega elektroenergetskega omrežja in pripadajoči povezovalni daljnovodi v Sredozemskem morju (**vključno s Cadiškim zalivom**) [] in sosednjih vodah za prenos električne energije iz obnovljivih virov energije na morju v središča porabe in shranjevanja ter za povečanje čezmejne izmenjave električne energije.

Zadevne države članice: [] Francija, **Grčija**, Italija, Malta, [] **Portugalska** [] in Španija.

- (7) Južno in **vzhodno** [] odobalno omrežje: razvoj integriranega odobalnega elektroenergetskega omrežja in pripadajoči povezovalni daljnovodi v [] **Sredozemskem in Črnem morju ter sosednjih vodah** za prenos električne energije iz obnovljivih virov energije na morju v središča porabe in shranjevanja ter za povečanje čezmejne izmenjave električne energije.

Zadevne države članice: **Bolgarija, Ciper, Hrvaška, Grčija, Italija, Romunija in Slovenija.**

- (8) (na podlagi prvotne točke (7)) **Atlantsko []** odobalno omrežje: razvoj integriranega odobalnega elektroenergetskega omrežja in pripadajoči povezovalni daljnovodi v vodah severnega Atlantskega oceana za prenos električne energije iz obnovljivih virov energije na morju v središča porabe in shranjevanja ter za povečanje čezmejne izmenjave električne energije.

Zadevne države članice: Francija, Irska, Portugalska in Španija.

3. PREDNOSTNI KORIDORJI ZA VODIK IN ELEKTROLIZATORJI

- (9) Povezovalni cevovodi za vodik v zahodni Evropi („PV zahod“): infrastruktura za vodik, **vkjučno s spreminjanjem namena infrastrukture za plin**, ki omogoča vzpostavitev integriranega hrbteničnega prenosnega omrežja za vodik – **neposredno ali posredno (prek povezave s [] tretjo državo [])** – ki povezuje države v regiji in ustreza njihovim posebnim potrebam po infrastrukturi za vodik, kar je podlaga za vzpostavitev vseevropskega prenosnega omrežja za vodik.

Elektrolizatorji: podpora uvajanju aplikacij za pretvorbo električne energije v plin, katerih cilj je omogočiti zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prispevati k varnemu, učinkovitemu in zanesljivemu delovanju sistema ter pametnemu povezovanju energetskega sistema. Zadevne države članice: Avstrija, Belgija, **Češka republika**, Danska, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Malta, Nemčija, Nizozemska, Portugalska in Španija.

- (10) Povezovalni cevovodi za vodik v vzhodni srednji in jugovzhodni Evropi („PV vzhod“): infrastruktura za vodik, **vključno s spreminjanjem namena infrastrukture za plin**, ki omogoča vzpostavitev integriranega hrbteničnega prenosnega omrežja za vodik – **neposredno ali posredno (prek povezave s [] tretjo državo [])** – ki povezuje države v regiji in ustreza njihovim posebnim potrebam po infrastrukturi za vodik, kar je podlaga za vzpostavitev vseevropskega prenosnega omrežja za vodik.

Elektrolizatorji: podpora uvajanju aplikacij za pretvorbo električne energije v plin, katerih cilj je omogočiti zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prispevati k varnemu, učinkovitemu in zanesljivemu delovanju sistema ter pametnemu povezovanju energetskega sistema. Zadevne države članice: Avstrija, Bolgarija, Ciper, Češka republika, Grčija, Hrvaška, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

- (11) Načrt medsebojnega povezovanja na baltskem energetske trgu na področju vodika („NMPBET – vodik“): infrastruktura za vodik, **vključno s spreminjanjem namena infrastrukture za plin**, ki omogoča vzpostavitev integriranega hrbteničnega prenosnega omrežja za vodik – **neposredno ali posredno (prek povezave s [] tretjo državo [])** – ki povezuje države v regiji in ustreza njihovim posebnim potrebam po infrastrukturi za vodik, kar je podlaga za vzpostavitev vseevropskega prenosnega omrežja za vodik.

Elektrolizatorji: podpora uvajanju aplikacij za pretvorbo električne energije v plin, katerih cilj je omogočiti zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prispevati k varnemu, učinkovitemu in zanesljivemu delovanju sistema ter pametnemu povezovanju energetskega sistema. Zadevne države članice: Danska, Estonija, Finska, Latvija, Litva, Nemčija, Poljska in Švedska.

4. PREDNOSTNA TEMATSKA PODROČJA

- (12) Uvajanje pametnih omrežij električne energije: uvedba tehnologij pametnih omrežij po vsej Uniji za učinkovito integracijo ravnanja in ukrepov vseh uporabnikov, priključenih na električno omrežje, zlasti proizvodnjo velikih količin električne energije iz obnovljivih ali distribuiranih virov energije ter prilagajanje odjema s strani potrošnikov.

Zadevne države članice: vse.

- (13) Čezmejno omrežje za ogljikov dioksid: razvoj skupne infrastrukture za prenos **in shranjevanje** ogljikovega dioksida med državami članicami **in sosednjimi tretjimi državami** z namenom zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida **ter uporabe CO₂ [] za sintetične gorivne pline, ki vodi k trajni nevtralizaciji ogljikovega dioksida.**

Zadevne države članice: vse.

- (14) Pametna plinska omrežja: uvedba tehnologij pametnih plinskih omrežij po vsej Uniji za učinkovito integracijo različnih virov nizkoogljičnih **in zlasti obnovljivih** plinov v plinsko omrežje, podpora uvajanju inovativnih **digitalnih in drugih** rešitev za upravljanje omrežja ter spodbujanje pametnega povezovanja energetskega sektorja in prilagajanja odjema, **pa tudi potrebne fizične prilagoditve za integracijo nizkoogljičnih in zlasti obnovljivih plinov.**

Zadevne države članice: vse.

PRILOGA II

KATEGORIJE ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

Kategorije energetske infrastrukture, ki jih je treba oblikovati za izvajanje prednostnih nalog na področju energetske infrastrukture iz Priloge I, so:

(1) za električno energijo:

- (a) **kakršna koli fizična oprema, zasnovana tako, da omogoča prenos električne energije pri visoki in najvišji napetosti, vključno z visokonapetostnimi nadzemnimi daljnovodi, ob upoštevanju notranjih daljnovodov v državah članicah (vključno s povezavami med otoki) in povezovalnih daljnovodov med državami članicami [], če so projektirani za napetost vsaj 220 kV, ter podzemni in podmorski prenosni kabli, če so projektirani za napetost vsaj 150 kV. Za majhne izdvojene sisteme in nekatere države članice (če je primerno in upravičeno) se lahko napetostne meje znižajo na najvišjo napetost, ki se uporablja v sistemu;**
- (b) **skladišča za stalno ali začasno shranjevanje energije v elektroenergetskem sistemu [] v nadzemni ali podzemni infrastrukturi ali v geoloških skladiščnih lokacijah, če so neposredno povezana z visokonapetostnimi daljnovodi in distribucijskimi vodi, projektiranimi za napetost vsaj 110 kV. Za majhne izdvojene sisteme in nekatere države članice (če je primerno in upravičeno) se lahko napetostne meje znižajo na najvišjo napetost, ki se uporablja v sistemu;**
- (c) kakršna koli oprema ali naprava, ki je bistvena za varno, zanesljivo in učinkovito delovanje sistemov iz točk (a) in (b), vključno s sistemi zaščite, spremljanja in nadzora na vseh ravneh napetosti in razdelilnimi transformatorskimi postajami;

- (d) **Pametna omrežja električne energije: kakršna koli oprema ali naprava, digitalni** sistemi in komponente, ki povezujejo IKT z operativnimi digitalnimi platformami, krmilnimi sistemi in tehnologijami tipal na prenosni ter **srednje- in visokonapetostni** distribucijski ravni, ter katerih cilji so učinkovitejše in bolj inteligentno omrežje za prenos in distribucijo električne energije, večja zmogljivost za vključevanje novih oblik proizvodnje, shranjevanja in porabe ter omogočanje novih poslovnih modelov in tržnih struktur;
- (e) kakršna koli oprema ali naprava, ki spada v kategorijo iz točke (a) in ima dvojno funkcijo: [] **sistem za povezovanje in priključitev na odobalno omrežje** z območij proizvodnje na morju v dve ali več [] **držav članic ali tretjih držav, ki sodelujejo v projektih skupnega interesa (PCI) in projektih skupnega interesa (PMI), vključno z neobalnimi državami članicami []**, ter vsa bližnja oprema ali naprave na morju, ki so bistvene za varno, zanesljivo in učinkovito delovanje, vključno z zaščitnimi, nadzornimi in krmilnimi sistemi ter potrebnimi razdelilnimi transformatorskimi postajami, če zagotavljajo tudi tehnološko interoperabilnost, med drugim združljivost vmesnikov med različnimi tehnologijami (v nadaljnjem besedilu: odobalna omrežja za energijo iz obnovljivih virov). **Elektroenergetska infrastruktura vključuje tudi podaljšanje te opreme na kopnem in okrepitev domačega omrežja, kar je nujno za zagotovitev ustreznega in zanesljivega prenosnega omrežja ter oskrbo neobalnih držav članic z električno energijo, proizvedeno na morju []**;

- (2) za pametna plinska omrežja:

katera koli od naslednje opreme ali naprav, katerih cilj je omogočiti in olajšati integracijo **različnih virov** nizkoogljičnih **in zlasti obnovljivih** plinov (vključno z biometanom ali vodikom) v **plinsko** omrežje: digitalni sistemi in komponente, ki povezujejo IKT, krmilne sisteme in tehnologije tipa za omogočanje interaktivnega in inteligentnega spremljanja, merjenja, nadzora kakovosti in upravljanja proizvodnje, prenosa, distribucije, **shranjevanja** in porabe plina v plinskem omrežju. Nadalje lahko takšni projekti vključujejo tudi opremo, ki omogoča povratni tok z distribucijske na prenosno raven, in povezane potrebne **fizične** prilagoditve obstoječega omrežja **za integracijo nizkoogljičnih in zlasti obnovljivih plinov**;

- (3) za vodik:

- (a) prenosni cevovodi za prenos vodika, ki omogočajo dostop več uporabnikom omrežja na pregleden in nediskriminatoren način ter jih večinoma sestavljajo visokotlačni cevovodi za vodik [];
- (b) [] skladišča, povezana z visokotlačnimi cevovodi za vodik iz točke (a);
- (c) objekti za sprejem, shranjevanje in ponovno uplinjanje ali dekomprimiranje utekočinjenega vodika ali vodika, vsebovanega v drugih kemičnih snoveh, z namenom vbrizgavanja vodika v omrežje, **kadar je to ustrezno**;
- (d) kakršna koli oprema ali naprava, ki je bistvenega pomena za varno, zanesljivo in učinkovito delovanje sistema za vodik ali ki omogoča dvosmerni prenos, vključno s kompresorskimi postajami **in postajami za utekočinjenje**;

- (e) kakršna koli oprema ali naprava, ki omogoča uporabo vodika ali goriv na osnovi vodika v prometnem sektorju v okviru jedrnega omrežja TEN-T.

Vsa navedena sredstva [] so lahko na novo zgrajena sredstva ali **vodiku namenjena sredstva**, predelana iz **sredstev** za zemeljski plin [], ali kombinacija obojega;

[]

[]

- (4) za obrate z elektrolizatorji:

- (a) elektrolizatorji, katerih: (i) [] moč **v okviru projekta je** najmanj [] **100 MW**, (ii) proizvodnja **obnovljivega ali nizkoogljičnega vodika, zlasti iz obnovljivih virov**, izpolnjuje zahtevo glede prihrankov emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu v višini 70 % glede na primerjalno fosilno gorivo s 94 g CO₂e/MJ []. Prihranki emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu se izračunajo z uporabo metodologije iz člena 28(5) Direktive (EU) 2018/2001 ali na podlagi standarda ISO 14067 oziroma ISO 14064-1. **Emisije toplogrednih plinov v življenjskem ciklu morajo vključevati posredne emisije**. Količinsko opredeljeni prihranki emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu se preverijo v skladu s členom 30 Direktive (EU) 2018/2001, kadar je to ustrezno, ali pa jih preveri neodvisna tretja oseba, in (iii) delovanje je tudi povezano z omrežjem, **zlasti za zagotovitev splošne systemske prožnosti in splošne systemske učinkovitosti električnih in vodikovih omrežij**;

- (b) povezana oprema;

(5) za ogljikov dioksid:

- (a) namenski cevovodi, razen pridobivalnega cevovodnega omrežja, za prenos ogljikovega dioksida iz več virov, [] za namene trajnega geološkega shranjevanja ogljikovega dioksida v skladu z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta³;
- (b) obrati za utekočinjanje in [] skladiščenje ogljikovega dioksida za nadaljnji prenos. **Brez poseganja v pravice držav članic, v katerih je geološko shranjevanje CO₂ prepovedano, to vključuje tudi [] infrastrukturo v geološki formaciji, ki se uporablja za trajno geološko shranjevanje ogljikovega dioksida, ne vključuje pa uporabe CO₂ za povečano pridobivanje ogljikovodika, v skladu z Direktivo 2009/31/ES ter s tem povezane površinske naprave in naprave za vbrizgavanje. Infrastruktura za geološko shranjevanje, ki se uporablja za to uredbo, je omejena na s tem povezane površinske naprave in naprave za vbrizgavanje, ki so potrebne za omogočanje čezmejnega prenosa in shranjevanja CO₂;**
- (c) kakršna koli oprema ali naprava, ki je bistvena za pravilno, zanesljivo in učinkovito delovanje zadevnega sistema, vključno s sistemi zaščite, spremljanja in nadzora.

³ UL L 140, 5.6.2009, str. 114.

PRILOGA III

REGIONALNI SEZNAMI PROJEKTOV []

1. PRAVILA ZA SKUPINE

- (1) V primeru energetske infrastrukture, ki spada v pristojnost nacionalnih regulativnih organov, [] je posamezna skupina sestavljena iz predstavnikov držav članic, nacionalnih regulativnih organov, operaterjev prenosnih sistemov ter tudi iz Komisije, Agencije, **organizacije ODS v Uniji** in ENTSO za električno energijo ali ENTSO za plin [] [] [].

Za druge kategorije energetske infrastrukture je posamezna skupina sestavljena iz predstavnikov držav članic, predlagateljev projektov, ki jih zadeva vsaka od zadevnih prednostnih nalog, določenih v Prilogi I, in Komisije [].

- (2) Odvisno od števila projektov, ki kandidirajo za seznam Unije, regionalnih infrastrukturnih vrzeli in razvoja trga se lahko skupine in organi odločanja skupin po potrebi razdelijo, združijo ali sestanejo v različnih sestavah, da bi razpravljali o zadevah, ki so skupne vsem skupinam ali se nanašajo izključno na določene regije. Te zadeve lahko vključujejo vprašanja, pomembna za medregionalno usklajenost, ali število predlaganih projektov, vključenih v osnutke regionalnih seznamov, pri katerih obstaja tveganje, da bodo postali neobvladljivi.
- (3) Vsaka skupina organizira svoje delo v skladu s prizadevanji za regionalno sodelovanje na podlagi člena 61 Direktive (EU) 2019/944, člena 7 Direktive 2009/73/ES, člena 34 Uredbe (EU) 2019/943 in člena 12 Uredbe (ES) št. 715/2009 ter drugih obstoječih struktur regionalnega sodelovanja.

- (4) Vsaka skupina povabi predlagatelje projekta, ki bi lahko bil upravičen do uvrstitve med projekte skupnega interesa (PCI), ter predstavnike nacionalnih uprav, regulativnih organov in OPS iz tretjih držav, kot je ustrezno za izvajanje ustreznih **prednostnih koridorjev in tematskih področij** iz Priloge I. Odločitev o povabilu predstavnikov tretjih držav temelji na soglasju.
- (4a) **Vsaka skupina za koridorje, opredeljene v Prilogi I(2), po potrebi povabi predstavnike neobalnih držav članic, pristojnih organov, nacionalnih regulativnih organov, OPS in predlagateljev projekta, ki bi lahko bil upravičen do uvrstitve med projekte skupnega interesa (PCI).**
- (5) Vsaka skupina po potrebi povabi organizacije, ki zastopajo ustrezne deležnike, **vključno s predstavniki iz tretjih držav**, in po potrebi same deležnike, vključno s proizvajalci, ODS, dobavitelji, odjemalci in okoljevarstvenimi organizacijami **s sedežem v EU, naj predstavijo svoje specifično strokovno znanje**. Skupina lahko organizira razprave ali posvetovanja, kadar je to potrebno za izvajanje njenih nalog.
- (6) V zvezi s sestanki skupin Komisija na platformi, ki je dostopna deležnikom, objavi interna pravila, posodobljen seznam organizacij članic, redno posodobljene informacije o napredku pri delu, dnevne rede in zapisnike sestankov, če so na voljo. Posvetovanja organov odločanja skupin in razvrstitev projektov v skladu s členom 4(5) so zaupni. **Vse odločitve v zvezi z delovanjem in delom regionalnih skupin se sprejemajo soglasno.**
- (7) Komisija, Agencija in skupine si prizadevajo za usklajenost med različnimi skupinami. Zato Komisija in Agencija po potrebi zagotavljata izmenjavo informacij med zadevnimi skupinami o vsem delu, ki je v medregionalnem interesu.
- (8) Sodelovanje nacionalnih regulativnih organov in Agencije v skupinah ne sme ogroziti izpolnjevanja njihovih ciljev in dolžnosti v skladu s to uredbo ali s členi 58, 59 in 60 Direktive (EU) 2019/944 in členoma 40 in 41 Direktive 2009/73/ES ali z Uredbo (EU) 2019/942.

2. POSTOPEK ZA SESTAVO REGIONALNIH SEZNAMOV

- (1) Predlagatelj projekta, ki bi lahko bil upravičen do uvrstitve med projekte skupnega interesa (PCI) **ali projekte skupnega interesa (PMI)**, ki želijo pridobiti [] **enega od** statusov [], predložijo skupini vlogo za izbiro projekta skupnega interesa (PCI) **ali projekta skupnega interesa (PMI)**, ki vključuje:
- (a) oceno njihovih projektov z vidika njihovega prispevka k izvajanju prednostnih nalog iz Priloge I,
 - (b) analizo izpolnjevanja ustreznih meril iz člena 4,
 - (c) za projekte, ki so dovolj zreli, analizo njihovih stroškov in koristi na podlagi metodologij, ki jih je v skladu s členom 11 razvil ENTSO za električno energijo ali ENTSO za plin, in
 - (d) **za projekte skupnega interesa (PMI) pisma podpore s strani vlad neposredno prizadetih držav, v katerih izražajo svojo podporo projektu ali drugim nezavezujočim sporazumom; []**
 - (e) druge informacije, ki so potrebne za oceno projekta.

Te informacije se dajo na voljo organu odločanja ustrezne regionalne skupine, nacionalnim regulativnim organom ter ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin.

- (2) Vsi prejemniki varujejo tajnost poslovno občutljivih informacij.
- (3) Predlagani projekti skupnega interesa (PCI) na področju prenosa in skladiščenja električne energije, ki spadajo v kategorije iz točk 1(a), (b), (c) in (e) Priloge II, so projekti, ki so del najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo (**TYNDP**) na ravni Unije, ki ga je pripravila ENTSO za električno energijo v skladu s členom 30 Uredbe (EU) 2019/943. Predlagani projekti skupnega interesa (PCI) na področju prenosa in skladiščenja električne energije, ki spadajo v kategorije iz točke 1(e) Priloge II, so projekti, ki izhajajo iz razvoja [] integriranega odobalnega omrežja **in okrepitev omrežja []** iz člena 14(2) ter so skladni z njimi.

- (4) Od 1. januarja 2024 so predlagani projekti skupnega interesa (PCI) na področju vodika, ki spadajo v kategorije iz točke (3) Priloge II, projekti, ki so del najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja na ravni Unije [].
- (5) ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin do 30. junija 2022 in nato za vsak desetletni razvojni načrt omrežja na ravni Unije izdata posodobljene smernice za vključitev projektov v svoje desetletne razvojne načrte omrežja na ravni Unije iz točk (3) in (4), da se zagotovita enaka obravnava in preglednost postopka [].

ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin se pred objavo končnih smernic posvetujeta s Komisijo in Agencijo o njunih osnutkih smernic za vključitev projektov v desetletne razvojne načrte omrežja na ravni Unije ter ustrezno upoštevata njuna priporočila.

- (6) Predlagani projekti za prenos ogljikovega dioksida, ki spadajo v kategorijo iz točke (5) Priloge II, se predstavijo kot del načrta za razvoj čezmejne infrastrukture za prenos in skladiščenje ogljikovega dioksida, ki ga razvijeta vsaj dve državi članici, pri čemer jih zadevne države članice ali subjekti, ki jih imenujejo te države članice, predstavijo Komisiji.

(7) **Uporaba meril za izbor**

- (a) **ENTSO za električno energijo [] in ENTSO za plin [] skupini predstavita metodologijo ocenjevanja, ki jo uporabljata za oceno meril za izbor v okviru desetletnega razvojnega načrta omrežja;**

- (b) **pri projektih, ki sodijo v pristojnost nacionalnih regulativnih organov, [] slednji in** po potrebi Agencija preverijo doslednost uporabe meril in metodologije za analizo stroškov in koristi ter ocenijo njihov čezmejni pomen, po možnosti v okviru regionalnega sodelovanja na podlagi člena 61 Direktive (EU) 2019/944 in člena 7 Direktive 2009/73/ES. Svojo oceno predstavijo skupini. **Komisija bo zagotovila, da se merila in metodologije iz člena 4 in Priloge IV uporabljajo harmonizirano, da se zagotovi skladnost med regionalnimi skupinami.**
- (8) **[] Za vse druge projekte** Komisija oceni uporabo meril iz člena 4. Komisija upošteva tudi možnosti za prihodnjo razširitev na dodatne države članice. Svojo oceno predstavi skupini. **Skupina je sestavljena iz predstavnikov držav članic, nacionalnih regulativnih organov, OPS ter Komisije, Agencije ter ENTSO za električno energijo ali ENTSO za plin ter, kot je ustrezno, predlagatelj projekta. Za projekte, ki želijo pridobiti status projekta skupnega interesa (PMI), se povabijo predstavniki in regulativni organi iz tretjih držav.**
- (9) **Mnenja in odobritve držav članic:** vsaka država članica, s katere ozemljem predlagani projekt ni povezan, lahko pa ima nanj neto pozitiven učinek ali velik potencialni učinek, na primer na okolje ali delovanje energetske infrastrukture na njenem ozemlju, lahko skupini predstavi svoje mnenje in pomisleke. **Za vsak predlagani projekt skupnega interesa (PCI in/ali PMI) je treba pridobiti odobritev držav članic, katerih ozemlje projekt zadeva; če se država članica odloči, da projekta ne bo odobrila, skupini sporoči razloge za svojo odločitev.**

- (10) [] Skupina na zahtevo države članice iz te skupine preuči utemeljene razloge, ki jih v skladu s členom 3(3) poda država članica za neodobritev projekta skupnega interesa (PCI) ali projekta skupnega interesa (PMI), ki zadeva njeno ozemlje. **Skupina oceni in zagotovi, da se načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“ uporablja pri ugotavljanju potreb po regionalni infrastrukturi in za vsakega od predlaganih projektov skupnega interesa (PCI) ali projektov skupnega interesa (PMI). Ta ocena med drugim vključuje uravnavanje odjema, rešitve glede ureditve trga, izvajanje digitalnih rešitev in prenovo stavb. Skupina bo njihovo izvajanje priporočila kot prednostno rešitev, kadar koli bo ocenjeno, da so z vidika celotnega sistema stroškovno učinkovitejše kot izgradnja nove infrastrukture na strani ponudbe.**
- (11) **Razvrščanje:** skupina se sestane, da bi preučila in razvrstila predlagane projekte [], **ocenjene v skladu s prejšnjimi točkami**, pri tem pa upošteva oceno, ki jo podajo regulatorji ali Komisija za projekte, ki ne sodijo v pristojnost nacionalnih regulativnih organov. **Skupino sestavljajo organ odločanja regionalne skupine in nacionalni regulativni organi. Posvetovanja so zaupna.**
- (12) **Mnenje ACER:** osnutki regionalnih seznamov predlaganih projektov, za katere so pristojni nacionalni regulativni organi, ki jih pripravijo skupine, skupaj z vsemi mnenji iz točke (9), se predložijo Agenciji šest mesecev pred datumom sprejetja seznama Unije. Agencija oceni osnutke regionalnih seznamov in spremljajoča mnenja v treh mesecih od datuma prejema. O osnutkih regionalnih seznamov poda mnenje, zlasti o dosledni uporabi meril in analize stroškov in koristi po regijah. Mnenje Agencije se sprejme v skladu s postopkom iz člena 22(5) Uredbe (EU) 2019/942.
- (13) [] Če na podlagi **osnutkov** [] regionalnih seznamov in po upoštevanju mnenja Agencije skupno število predlaganih projektov [] na seznamu Unije presega obvladljivo število, Komisija vsaki zadevni skupini **svetuje, naj** [] na **regionalni** seznam [] ne [] vključi projektov, ki jih je zadevna skupina v skladu z razvrstitvijo na podlagi člena 4(5) razvrstila najnižje.

[] (14) [] **Organ odločanja v vsaki skupini v enem mesecu po prejemu mnenja Agencije skladno z določbami iz člena 3(3) sprejme končni regionalni seznam predlaganih projektov skupnega interesa (PCI) in projektov skupnega interesa (PMI), ki temelji na predlogu skupin ter upošteva mnenje Agencije in oceno nacionalnih regulativnih organov, predloženo v skladu s točko (7), ali oceno Komisije za projekte, ki ne sodijo v pristojnost nacionalnih regulativnih organov, predloženo v skladu s točko (8), pa tudi nasvet Komisije, namenjen zagotavljanju obvladljivega skupnega števila projektov skupnega interesa (PCI), zlasti na mejah, v zvezi s potencialno ali dejansko konkurenčnimi projekti. Organi odločanja skupin predložijo končne regionalne sezname Komisiji, skupaj z mnenji, kot je navedeno v točki (9).**

[] **Posvetovanja so zaupna.**

PRILOGA IV

PRAVILA IN KAZALNIKI V ZVEZI Z MERILI ZA PROJEKTE SKUPNEGA INTERESA (PCI) IN PROJEKTE SKUPNEGA INTERESA (PMI)

- (1) Projekt s pomembnim čezmejnimi vplivom je projekt na ozemlju države članice, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- (a) v primeru prenosa električne energije se s projektom poveča prenosna zmogljivost omrežja ali razpoložljiva zmogljivost za trgovinske tokove na meji te države članice z eno ali več drugimi državami članicami, pri čemer se čezmejna prenosna zmogljivost omrežja na meji te države članice z eno ali več drugimi državami članicami poveča za vsaj 500 MW v primerjavi s stanjem, ko projekt ne začne obratovati, **ali pa se s projektom zmanjša energetska osamitev nepovezanih sistemov v eni ali več državah članicah;**
 - (b) v primeru skladiščenja električne energije projekt zagotavlja vsaj 225 MW inštalirane moči in ima skladiščno zmogljivost, ki omogoča neto proizvodnjo električne energije najmanj 250 gigavatnih ur letno;
 - (c) v primeru pametnih omrežij električne energije je projekt zasnovan za opremo in naprave na ravni visoke in srednje napetosti. Vključuje operaterje prenosnih sistemov, operaterje prenosnih in distribucijskih sistemov ali operaterje distribucijskih sistemov iz vsaj dveh držav članic. Operaterji distribucijskih sistemov so lahko vključeni le s podporo operaterjev prenosnih sistemov iz vsaj dveh držav članic, ki so tesno povezani s projektom in zagotavljajo interoperabilnost. Projekt vključuje vsaj 50 000 uporabnikov, proizvajalcev, odjemalcev ali proizvajalcev-odjemalcev električne energije na območju s porabo vsaj 300 GWh/leto, pri čemer vsaj 20 % električne energije izvira iz nestalnih obnovljivih virov. **Omejitev, povezana s številom uporabnikov in mejno vrednostjo porabe, se ne uporablja za majhne izdvojene sisteme (kot so opredeljeni v Direktivi (EU) 2019/944);**

- (d) v primeru prenosa vodika projekt omogoča prenos vodika prek meja zadevnih držav članic ali poveča obstoječo zmogljivost čezmejnega prenosa vodika na meji med dvema državama članicama za vsaj 10 % v primerjavi s stanjem pred začetkom obratovanja projekta, projekt pa v zadostni meri dokazuje, da gre za bistveni del načrtovanega čezmejnega vodikovega omrežja, ter obstajajo zadostni dokazi o obstoječih načrtih in sodelovanju s sosednjimi državami in operaterji omrežij;
- (e) v primeru objektov za shranjevanje ali sprejem vodika iz točke (3) Priloge II je cilj projekta neposredno ali posredno oskrbovati najmanj dve državi članici;
- (f) v primeru elektrolizatorjev projekt zagotavlja najmanj [] **100** MW inštalirane moči v **okviru projekta**, [] **kar** neposredno ali posredno koristi vsaj dvema državama članicama;
- (g) v primeru pametnih plinskih omrežij projekt vključuje operaterje prenosnih sistemov, operaterje prenosnih in distribucijskih sistemov ali operaterje distribucijskih sistemov iz vsaj dveh držav članic. Operaterji distribucijskih sistemov so lahko vključeni le s podporo operaterjev prenosnih sistemov iz vsaj dveh držav članic, ki so tesno povezani s projektom in zagotavljajo interoperabilnost.

- (2) Projekt skupnega interesa (PMI) s pomembnim čezmejnim učinkom izpolnjuje naslednje pogoje:
- (a) v primeru projektov skupnega interesa (PMI) v kategoriji iz točk (1)(a) in (e) Priloge II projekt poveča prenosno zmogljivost omrežja ali razpoložljivo zmogljivost za komercialne tokove na meji te države članice z eno ali več tretjimi državami in v skladu s posebnimi merili iz člena 4(3) **bodisi neposredno bodisi posredno (prek povezave s tretjo državo)** prinaša znatne koristi vsaj **eni državi članici, kadar projekt s tretjo državo prispeva k izvajanju posebnega evropskega prednostnega koridorja ali območja, ali, v primeru sklopov projektov, vsaj** dvema državam članicama. Izračun koristi za države članice opravi in objavi ENTSO za električno energijo v okviru desetletnega razvojnega načrta omrežja na ravni Unije;
 - (b) v primeru projektov skupnega interesa (PMI) v kategoriji iz točke (3) Priloge II projekt za vodik omogoča prenos vodika čez mejo države članice z eno ali več tretjimi državami in v skladu s posebnimi merili iz člena 4(3) **bodisi neposredno bodisi posredno (prek povezave s tretjo državo)** dokazano prinaša znatne koristi **vsaj eni državi članici, kadar projekt s tretjo državo prispeva k izvajanju posebnega evropskega prednostnega koridorja ali območja, ali, v primeru sklopov projektov, vsaj** dvema državam članicama. Izračun koristi za države članice opravi in objavi ENTSO za plin v okviru desetletnega razvojnega načrta omrežja na ravni Unije;
 - (c) v primeru projektov skupnega interesa (PMI) v kategoriji iz točke (5) Priloge II se lahko projekt uporabi za prenos antropogenega ogljikovega dioksida med vsaj dvema državama članicama in tretjo državo.

- (3) V primeru projektov, ki spadajo v kategorije iz točk (1)(a), (b), (c) in (e) Priloge II, se merila iz člena 4 ovrednotijo na naslednji način:
- (a) **prenos električne energije iz obnovljivih virov v večja središča porabe in shranjevanja se izmeri v skladu z analizo, izvedeno v okviru najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo na ravni Unije, zlasti tako, da se:**
 - (i) **za prenos električne energije ocenijo proizvodne zmogljivosti iz obnovljivih virov energije (glede na tehnologijo, v MW), ki so povezane in se prenašajo zaradi projekta, v primerjavi s skupnimi načrtovanimi proizvodnimi zmogljivostmi iz teh vrst obnovljivih virov energije v zadevni državi članici leta 2030 glede na nacionalne energetske in podnebne načrte, ki so jih države članice predložile v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta⁴;**
 - (ii) **ali za skladiščenje električne energije primerjajo nove zmogljivosti, zagotovljene s projektom, s skupno obstoječo zmogljivostjo za enako tehnologijo skladiščenja na območju analize iz Priloge V;**
 - (b) **povezovanje trgov, konkurenčnost in prožnost sistema se izmerijo v skladu z analizo, izvedeno v okviru najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo na ravni Unije, zlasti tako, da se:**

⁴ **Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).**

- (i) za čezmejne projekte izračuna učinek na prenosno zmogljivost omrežja v obeh smereh pretoka energije, izmerjen glede na moč (v MW), in njihov prispevek k doseganju minimalne ciljne povezovalne zmogljivosti v višini 15 %, za projekte s pomembnim čezmejnimi učinkom pa učinek na prenosno zmogljivost omrežja na mejah med zadevnimi državami članicami, med zadevnimi državami članicami in tretjimi državami ali v zadevnih državah članicah ter na uravnoteženje ponudbe in povpraševanja ter na delovanje omrežja v zadevnih državah članicah;
- (ii) za območje analize, kot je opredeljeno v Prilogi V, oceni učinek projekta glede stroškov proizvodnje in prenosa ter razvoja in konvergence tržnih cen za celoten energetski sistem v okviru različnih načrtovalnih scenarijev, zlasti ob upoštevanju nastalih sprememb po njihovi pomembnosti;

[]

- (c) zanesljivost oskrbe, interoperabilnost in varno delovanje sistema se izmerijo v skladu z analizo, izvedeno v okviru najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo na ravni Unije, zlasti z oceno učinka projekta na pričakovano tveganje izpada napajanja za območje analize iz Priloge V glede zadostnosti proizvodnje in prenosa za sklop značilnih obdobj obremenitve, pri čemer se upoštevajo pričakovane spremembe izjemnih vremenskih pojavov, povezanih s podnebjem, ter njihov učinek na odpornost infrastrukture. Po potrebi se izmeri učinek projekta na neodvisen in zanesljiv nadzor delovanja sistema in storitev.
- (4) V primeru projektov, ki spadajo v kategorijo iz točke (1)(d) Priloge II, se merila iz člena 4 ovrednotijo na naslednji način:
- (a) raven trajnostnosti : vrednotenje po tem merilu se opravi z oceno obsega zmogljivosti omrežij za vključevanje in prenos nestalne energije iz obnovljivih virov;

- (b) zanesljivost oskrbe : vrednotenje po tem merilu se opravi z oceno ravni izgub v distribucijskih in/ali prenosnih omrežjih, odstotnega deleža izkoriščenosti (tj. povprečne obremenitve) sestavnih delov elektroenergetskega omrežja, razpoložljivosti sestavnih delov omrežja (v zvezi z načrtovanim in nenačrtovanim vzdrževanjem) in njenega vpliva na zmogljivost omrežja, trajanje in pogostost prekinitev, vključno s podnebno pogojenimi prekinitvami;
- (c) povezovanje trgov : vrednotenje po tem merilu se opravi z oceno uvajanja inovacij v delovanje sistemov, **energetske osamitve** in medsebojnega povezovanja ter ravni povezovanja drugih sektorjev in pospeševanja novih poslovnih modelov in tržnih struktur;
- (d) varnost in prožnost omrežja ter kakovost dobave : vrednotenje po tem merilu se opravi z oceno inovativnega pristopa k prožnosti sistema, kibernetiski varnosti, učinkovitemu delovanju med ravnema prenosnega in distribucijskega omrežja, sposobnosti vključevanja prilagajanja odjema, shranjevanja, ukrepov energetske učinkovitosti, stroškovno učinkovite uporabe digitalnih orodij in IKT za namene spremljanja in nadzora, stabilnosti elektroenergetskega sistema ter kakovosti napetosti.

(5) V primeru projektov za vodik, ki spadajo v kategorijo iz točke (3) Priloge II, se merila iz člena 4 ovrednotijo na naslednji način:

- (a) trajnostnost se izmeri kot prispevek projekta k: zmanjšanju emisij toplogrednih plinov pri različnih vrstah končne rabe, kot sta industrija ali promet; prožnosti in možnosti sezonskega skladiščenja za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov; ali vključevanju obnovljivega **in nizkoogljičnega** vodika, **da bi upoštevali potrebe trga in spodbujali uporabo obnovljivega vodika.**
- (b) povezovanje trgov in interoperabilnost se izmerita tako, da se izračuna dodana vrednost projekta za povezovanje območij trga in konvergenco cen ter splošno prožnost sistema;
- (c) zanesljivost oskrbe in prožnost se izmerita z izračunom dodane vrednosti projekta za odpornost, raznolikost in prožnost oskrbe z vodikom;
- (d) konkurenca se meri s prispevkom projekta k diverzifikaciji oskrbe, vključno z omogočanjem lažjega dostopa do domačih virov oskrbe z vodikom.

(6) V primeru projektov pametnih plinskih omrežij, ki spadajo v kategorijo iz točke (2) Priloge II, se merila iz člena 4 ovrednotijo na naslednji način:

- (a) raven trajnostnosti se izmeri z oceno deleža obnovljivih in nizkoogljičnih plinov, vključenih v plinsko omrežje, ter s tem povezanih prihrankov emisij toplogrednih plinov za popolno razogljičenje sistema in primerno ugotavljanje izgub;
- (b) kakovost in zanesljivost oskrbe se izmeri z oceno razmerja med zanesljivo razpoložljivo ponudbo plina in koničnim odjemom, deleža uvoza, ki ga nadomeščajo lokalni obnovljivi in nizkoogljični plini, stabilnosti delovanja sistema, trajanja in pogostosti prekinitev na odjemalca;

- (c) **omogočanje storitev prožnosti, kot sta prilagajanje odjema in shranjevanje**, z omogočanjem pametnega povezovanja energetskega sektorja **prek vzpostavljanja povezav z drugimi nosilci energije in energetskega sektorja**, ki se izmeri z oceno možnih prihrankov stroškov v povezanih energetskega sektorjih in sistemih, kot so sistemi soproizvodnje električne energije in toplote, promet in industrija.
- (7) V primeru elektrolizatorskih projektov, ki spadajo v kategorijo iz točke (4) Priloge II, se merila iz člena 4 ovrednotijo na naslednji način:
- (a) trajnostnost se izmeri z oceno deleža obnovljivega ali **nizkoogljičnega vodika, zlasti iz obnovljivih virov** ki ustreza merilom iz točke 4(a)(ii) Priloge II in je vključen v omrežje, ter povezanih prihrankov emisij toplogrednih plinov;
- (b) zanesljivost oskrbe se izmeri z oceno njenega prispevka k varnosti, stabilnosti in učinkovitosti delovanja omrežja, vključno z oceno preprečenega omejevanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov;
- (c) **omogočanje storitev prožnosti, kot sta prilagajanje odjema in shranjevanje**, z omogočanjem pametnega povezovanja energetskega sektorja **prek vzpostavljanja povezav z drugimi nosilci energije in energetskega sektorja** se izmeri z oceno prihrankov stroškov, ki jih omogočajo povezani energetski sektorji in sistemi, kot so plinska, vodikova, električna in toplovodna omrežja, prometni in industrijski sektor [].
- (8) V primeru projektov za prenos ogljikovega dioksida, ki spadajo v kategorijo iz točke (5) Priloge II, se merila iz člena 4 ovrednotijo na naslednji način:
- (a) **skupno pričakovano zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu, doseženo s priključitvijo naprav na omrežje za prenos in shranjevanje CO₂, ter neizvedljivost uporabe zgolj drugih tehnologij in aplikacij, ki niso povezane z zajemanjem in shranjevanjem ogljikovega dioksida, za doseganje enake ravni trajnostnosti v povezanih napravah po primerljivih stroških v primerljivem časovnem okviru;**
- (b) **blažitev bremen in tveganj za okolje na podlagi trajne nevtralizacije ogljikovega dioksida.**

PRILOGA V

ANALIZA STROŠKOV IN KORISTI CELOTNEGA ENERGETSKEGA SISTEMA

Metodologiji analize stroškov in koristi, ki jih razvijeta ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin, bi morali biti usklajeni, hkrati pa bi morali upoštevati sektorske posebnosti. Metodologija za harmonizirano in pregledno analizo stroškov in koristi celotnega energetskega sistema za projekte skupnega interesa (PCI) in projekte skupnega interesa (PMI) je enotna za vse kategorije infrastrukture, razen če so upravičeni posebni elementi. Metodologiji obravnavata stroške v širšem smislu (vključno z zunanjimi učinki) glede na cilje Unije, zlasti podnebne in energetske cilje za leto 2030 in cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050, ter izpolnjujejo naslednja načela.

- (1) Območje za analizo posameznega projekta zajema vse države članice in tretje države, na ozemlju katerih se projekt izvaja, vse sosednje države članice in vse ostale države članice, na katere ima projekt pomemben učinek. V ta namen ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin sodelujeta z vsemi zadevnimi operaterji sistemov v zadevnih tretjih državah. **V primeru projektov, ki spadajo v kategorijo iz točke (3) Priloge II, ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin sodelujeta s predlagateljem projekta, tudi kadar ta ni operater sistema.**
- (2) Vsaka analiza stroškov in koristi vključuje analize občutljivosti v zvezi z naborom vhodnih podatkov, **vključno s stroški proizvodnje in toplogrednih plinov ter pričakovanim razvojem povpraševanja [] in ponudbe (vključno z obnovljivimi viri energije), kar vključuje prožnost obojega, in razpoložljivostjo shranjevanja,** v zvezi z datumom začetka uporabe različnih projektov na istem območju analize, **vplivi na podnebje** in drugimi ustreznimi parametri.
- (3) Z metodologijo se na podlagi ustreznega večsektorskega nabora vhodnih podatkov določi, katera analiza se bo izvedla na podlagi ugotavljanja učinkov s posameznim projektom in brez njega, **kar vključuje ustrezne medsebojne odvisnosti z drugimi projekti.**

- (4) Metodologija daje usmeritve za razvoj in uporabo modeliranja omrežja in [] trga **ter socialno-ekonomskega modeliranja**, potrebnega za analizo stroškov in koristi. Modeliranje omogoča celovito oceno gospodarskih učinkov, vključno s povezovanjem trgov, zanesljivostjo oskrbe in konkurenco **ter prekinitvijo energetske osamitve**, ter socialnih, okoljskih in podnebnih učinkov, vključno z medsektorskimi učinki. Metodologija **je popolnoma pregledna [] in** vključuje podrobnosti o tem, katere posamezne koristi in stroški se izračunajo ter zakaj in kako.
- (5) Metodologija vključuje in pojasnjuje, kako se načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“ izvaja v vseh fazah desetletnih razvojnih načrtov omrežja.
- (6) **Pojasnjuje, da projekt ne bo oviral razvoja in uvajanja obnovljivih virov energije.**
- (7) Zagotavlja, da se določijo države članice, na katere ima projekt neto pozitivne učinke (nosilke koristi), in tiste države članice, na katere ima projekt neto negativen učinek (nosilke stroškov) – **slednje so lahko druge države članice kot tiste, na katerih ozemlju je infrastruktura zgrajena.**
- (8) Upošteva vsaj odhodke za naložbe, stroške obratovanja in vzdrževanja **ter stroške, ki nastanejo za povezani sistem**, v času [] **tehničnega** življenjskega cikla **celotnega** projekta, **kot so na primer [] stroški razgradnje in ravnanja z odpadki, vključno z zunanjimi stroški []**. Metodologija vsebuje usmeritve glede diskontnih stopenj, [] **tehnične** življenjske dobe in preostale vrednosti, ki se uporabijo za izračune stroškov in koristi. **Poleg tega vključuje obvezno metodologijo za izračun razmerja med koristmi in stroški ter neto sedanje vrednosti, pa tudi razlikovanje koristi glede na stopnjo zanesljivosti njihovih metod ocenjevanja. Upoštevajo se tudi metode za izračun vpliva projektov na podnebje in okolje ter njihov prispevek k energetske ciljem EU, kot so vse večja prisotnost obnovljivih virov energije, energijska učinkovitost in cilji medsebojne povezanosti.**

- (9) Zagotavlja, da se za vsak projekt ocenijo ukrepi za prilagajanje podnebnim spremembam, ki odsevajo stroške emisij toplogrednih plinov, **ter da je uporabljena metodologija za ocenjevanje zanesljiva in skladna [] z drugimi politikami Unije, da se omogoči primerjava z drugimi rešitvami, za katere ni potrebna nova infrastruktura.**

PRILOGA VI

SMERNICE ZA PREGLEDNOST IN SODELOVANJE JAVNOSTI

- (1) V priročniku o postopkih iz člena 9(1) so navedeni vsaj naslednji podatki:
- (a) ustrezni zakonodajni akti, na katerih temeljijo odločbe in mnenja za različne vrste zadevnih projektov skupnega interesa (PCI), vključno z okoljskim pravom;
 - (b) seznam ustreznih odločb in mnenj, ki jih je treba pridobiti;
 - (c) imena in kontaktni podatki pristojnega organa, drugih zadevnih organov in najpomembnejših zainteresiranih strani;
 - (d) potek dela, v katerem je opisana vsaka faza postopka, vključno z okvirnim časovnim okvirom in strnjnim pregledom postopka odločanja za različne vrste zadevnih projektov skupnega interesa (PCI);
 - (e) informacije o obsegu, strukturi in ravni podrobnosti dokumentov, ki se bodo predložili z vlogo za odločitve, vključno s kontrolnim seznamom;
 - (f) faze in načini sodelovanja splošne javnosti v postopku.
 - (g) načini, na katere pristojni organ, drugi zadevni organi in predlagatelj projekta dokažejo, da so bila upoštevana mnenja, izražena v javnem posvetovanju, na primer s prikazom sprememb, ki so bile izvedene pri lokaciji in zasnovi projekta, ali z utemeljitvijo, zakaj takšna mnenja niso bila upoštevana.

[]

- (2) V podrobnem časovnem razporedu iz člena 10(5)(b) je navedeno vsaj naslednje:
- (a) odločitve in mnenja, ki jih je treba pridobiti;
 - (b) organi, zainteresirane strani in javnost, ki jih postopek zadeva;
 - (c) posamezne faze postopka in njihovo trajanje;
 - (d) ključni mejniki, ki jih je treba doseči, in njihovi roki glede na celovito odločitev, ki jo je treba sprejeti;
 - (e) viri, ki jih nameravajo uporabiti organi, in morebitni dodatni viri, ki bodo potrebni.
- (3) Ne glede na zahteve glede posvetovanja z javnostjo iz okoljske zakonodaje se za povečanje sodelovanja javnosti v postopku izdajanja dovoljenj in zagotovitev predhodnega obveščanja in dialoga z javnostjo uporabljajo naslednja načela:
- (a) deležniki, na katere vpliva projekt skupnega interesa (PCI), vključno z ustreznimi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, lastniki zemljišč in prebivalstvom, ki živi v bližini projekta, splošno javnostjo in njenimi združenji, organizacijami ali skupinami, se podrobno obveščajo in posvetujejo v zgodnji fazi, ko je morebitne pomisleke javnosti še mogoče upoštevati, ter na odprt in pregleden način. Pristojni organ po potrebi aktivno podpira dejavnosti, ki jih izvaja predlagatelj projekta;
 - (b) pristojni organi zagotovijo, da so postopki javnega posvetovanja za projekte skupnega interesa (PCI) združeni, kjer je to mogoče, vključno z javnimi posvetovanji, ki jih zahteva nacionalna zakonodaja. Vsako javno posvetovanje zajema vse vsebine, pomembne za posamezno fazo postopka, pri čemer se nobena vsebina, ki zadeva posamezno fazo postopka, ne obravnava na več kot enem javnem posvetovanju; vendar pa lahko eno javno posvetovanje poteka na več kot eni zemljepisni lokaciji. Vsebinska, ki se obravnava na javnem posvetovanju, mora biti jasno navedena v obvestilu o javnem posvetovanju;

- (c) pripombe in ugovore je mogoče predložiti le od začetka javnega posvetovanja do izteka roka.
- (4) Koncept sodelovanja javnosti vključuje vsaj podatke o:
- (a) zadevnih in obravnavanih zainteresiranih strane;
 - (b) predvidenih ukrepih, vključno s predlaganimi splošnimi kraji in datumi namenskih srečanj;
 - (c) časovnem okviru;
 - (d) človeških virih, ki so jim dodeljene zadevne naloge.
- (5) V okviru javnega posvetovanja, ki se izvede pred predložitvijo vloge, zadevne strani izvedejo vsaj naslednje:
- (a) objavijo informativni prospekt, ki ne sme biti daljši od 15 strani ter na jasn in jednat način podaja opis, namen in predhodni časovni raspored izvedbenih faz projekta ter pregled nacionalnega načrta za razvoj omrežja, obravnavanih alternativnih tras, vrst in značilnosti pričakovanih učinkov, vključno s čezmejnimi ali obmejnimi učinki, ter morebitnih blažilnih ukrepov, ki se objavi pred začetkom posvetovanja; v informativnem prospektu so poleg tega navedeni tudi spletni naslovi spletnega mesta projekta skupnega interesa (PCI) iz člena 9(7), platforme za preglednost iz člena [] **22** in priročnika o postopkih iz točke (1);
 - (b) objavijo informacije o posvetovanju na spletnem mestu projekta skupnega interesa (PCI) iz člena 9(7), na oglasnih deskah uradov lokalnih uprav in vsaj v [] **enem** lokalnem mediju;
 - (c) v pisni **ali elektronski obliki** povabijo zadevne prizadete deležnike, združenja, organizacije in skupine na namenska srečanja, na katerih poteka razprava o pomislekih.

- (6) Na spletnem mestu projekta iz člena 9(7) se objavijo vsaj naslednje informacije:
- (a) datum zadnje posodobitve spletnega mesta projekta;
 - (b) prevodi njegove vsebine v vse jezike držav članic, ki jih projekt zadeva ali na katere ima projekt pomemben čezmejni učinek, kot je opredeljeno v točki (1) Priloge IV;
 - (c) informativni prospekt iz točke (5), posodobljen z najnovejšimi podatki o projektu;
 - (d) netehnični povzetek, ki se redno posodablja in odseva trenutno stanje projekta, vključno z zemljepisnimi informacijami, ter v primeru posodobitev jasno navaja spremembe prejšnjih različic;
 - (e) izvedbeni načrt iz člena 5(1), posodobljen z najnovejšimi podatki o projektu;
 - (f) sredstva, ki jih je za projekt dodelila in izplačala Unija;
 - (g) načrtovanje projekta in javnega posvetovanja z jasno navedenimi datumi in lokacijami javnih posvetovanj in razprav ter predvidena vsebina, pomembna za te predstavitve;
 - (h) kontaktni podatki za pridobitev dodatnih informacij ali dokumentov;
 - (i) kontaktni podatki za izražanje pripomb in ugovorov med javnimi posvetovanji.
